Reg. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4
సంచిక 24

నెల్లూరు - 23-8-35 - శుక్రవారము

సం॥ చందా 4-0-0.

వ్యాఖలు - విమర్శలు:

చెట్టు చెడు కాలానికి
కుక్కమూతిపిందెలు.

మద్రాసు నగరమంతా కాంగ్రెసు పేరుతో మార్మ్రోగుతూవుంటే, నగర ప్రతినిధులమని మురిసే కార్పోరేషన్ జస్టిసు సభ్యులు రాజేంద్రబాబుగారికి స్వాగతం ఇవ్వరాదని తిరుగగొట్టారు. సూర్యునిమీద అలిగి కన్నులుమూసుకుంటే, సూర్యుని ప్రకాశానికి లోటు కలుగుతుందా. అన్ని చోట్లా అదృశ్యమైనను మద్రాసు శాసనసభా, కార్పోరేషను లందు మిద్దపోయినను, కంపుమాత్రమింకను అవశిష్టమై యున్నందుకు వగవనేల!

* * *

దీనిభావమేమి తిరుమలేశ!

తిరుగా పత్రికా శాసనం విజృంభించడం ప్రారంభం అయింది. నియమాలు తప్పి పత్రికాధికారులు వ్రాయడంగద్దు. దొరతనంవారి నిత్యకృత్యాల్లో ఒకటి గనుక శాసనాన్ని చలామణిలో వుంచువారిని అనుకోడం నిజం గాదోషం. గానీ, ఇటీవలనే, ఇండియాబిల్లు శాసనంగావడం అన్ని రాష్ట్రాల్లో గబగబ పత్రికాధిపతులవద్ద నుండి ధరావత్తులు కోరడం- చిత్రాల్లోకి చిత్రం- నాటికి తొంబయి తొమ్మిది పత్రికలు ఒకే స్ట్రోక్కా విమర్శనా నేరంచేయడం, ఈ కాకతాళీయాన్ని ఏమందాం!

* * *

సయాంబియ్యం.

రైతాంగాన్ని కలవరపరచిన సయాంబియ్యము మీద బయలుదేరిన తీవ్రాందోళనా ఫలితంగా దొరతనంవారు పన్ను విధించారు. ఇప్పుడు ఆబియ్యం దిగుమతి పూర్ణానుస్వారమైంది. కారణాలు అడిగితే ప్రధానామాత్యుడు ఒక అర్థంచెప్పాడు. ఆర్థికసభ్యుడు మరోకవిధంగా అర్థంచేసుకొన్నాడు. రోగియేమైపోయినా కేసుమాత్రం చాలా యింటరెస్టింగుగానే వుంది. విదేశీధాన్యంమీద కూడా యిలాంటి చట్టాన్నే దొరతనంవారు ప్రయోగిస్తే బాగుంటుందంటారు రైతుజనులు. దాని విజయఫలితములను పండితులెట్టి అర్థము చేసుకొన్నా మీకు రైతులకవసరం.

* * *

పత్రికా రచయితలు

చింతామణిగారు పత్రికారచయితల బాధలగురించి పూసగ్రుచ్చినట్లు వ్రాచ్చినారు. పత్రికలు ప్రస్తుత భారతదేశ వాతావరణములో పడే అగచాట్లన్నీ వింటూవుంటే, గుండె నీరైపోతుంది. దొరతనమువారి కఠిన దృష్టిపాతము

Good
- -Printing

Need not cost more than Bad
—often the latter costs more.

So **Whey not go in for GOOD PRINTING the sort that breathes Energy, Excellence, Efficiency — — — —**

— The Sort That's Done by:

THE ZAMIN RYOT PRESS,
GANDHI CHOWK, NELLORE.

ఒకవంక ఖడ్గధారగా ఝుళిపిస్తూవుంటే, ప్రజాహృదయము ప్రబోధము లేనందున, వార్తావాహులకు నిరుత్సాహము కలుగ చేయడం గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటే. రణరంగమున దేశమునకు ఆత్మార్పణము గావించు యుద్ధభటుని పవిత్ర ధర్మమును మించిన ధర్మము వార్తావహులదని అన్న అతిశయోక్తి గానేరదు. అర్థము, శరీరము, విజ్ఞానము, బాధ్యత సర్వస్వమును మహోత్కృష్ట దర్శముకొరకు వార్తావాహులు సమర్పించుకొంటున్న, భరతవర్షమున కష్టమునకు దగిన ఫలితము లేకపోయెగాక, నిరాదరణ నెదుర్కొనుట ఏటి కెదురీత గదా!

* * *

అదును-అవసరము.

కలకత్తా పోలీసు కమీషనరు ఎ. డి. గార్డన్ దొరగారు పోలీసు దళమును హెచ్చరించుచూ, వారు ప్రజలయెడ వహించవలసిన ధర్మముల గూర్చి, సూచనలు గావించెను. కొంతకాలముమండి ఒక బంగాళమునందేగాక, అఖిలభారతవర్షమునందును పల్లీయులయెడ నిరాదరణమును, తిరస్కార భావమును, పోలీసుదళములు గన్పరచుట సామాన్యమయినది. శాసనోల్లంఘన కాలమున వారి కొసగబడిన సర్వ స్వాతంత్ర్యములను సకల విధములను దుర్వినియోగపరచి, ప్రజల సానుభూతిని గోల్పోవుటయగాక, అధికారుల పెను విసుగు గల్పించి రనక తప్పదు. గార్డను దొరగారు, పోలీసులు తాము ప్రజలకు యజమానులు గామనియును, సేవకులనియును గమనించుట ముఖ్య విషయమని సూచించుచున్నారు. ప్రతి ఇన్స్పెక్టరును వానిపై అధికారియును తమ దళముల సత్ప్రవర్తనకు జవాబుదారీ వహించవలయుననని [illegible]ంచిరి. పోలీసు శాఖవారి హృదయ పరివర్తనము జరిగినచో ప్రజలకు వారియెడ సానుభూతి వెంటనే గలుగగలదు. గార్డను గారి సలహాలు మన రాజధానివారును అనుసరింతురని విశ్వసింపవలసి యున్నది.

* * *

వెనుకకు మరలుడు.

మహాత్ముని వాక్యము లమోఘములు. గాంధీగారు గ్రామపునర్నిర్మాణ శంఖము పూరించులోపలనే ఇండియా దొరతనమువారు ముందంజవేసి సాగినారు. రాష్ట్రాధికారులు గ్రామముల వంకకు మరలుడని హెచ్చరించుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయములందు పట్టభద్రుల కదే సందేశము ప్రసాదింపబడుచున్నది. సకల వైభవములకును పట్టుకొమ్మయును, సుఖ జీవనమునకు పునాదియగు థియసాఫికల్ సొసయిటీ అధ్యక్షులు అరండేలు గారును, గ్రామజీవనమునుగూర్చి హెచ్చరించిరి. యువకులు ఆలసించిన వెనుకబడగలరు. కనులు తెరచుట అవసరము. ముందంజవేయుట వానికే విజయము సులభసాధ్యము.

* * *

యుద్ధఘోష.

నానారాష్ట్ర సంఘ కృషి విఫలమగునట్లు సూచనలు స్పష్టము లగుచున్నవి. ఇటలీ తన కనుకూలముగు పరిష్కారము జరుగకున్న తన సభ్యత్వమును జాతి సమితినుండి వదలుకొనునని యనును వినవచ్చుచున్నది. మానవకోటిని యుద్ధభూతమునుండి కాపాడగల శక్తి [illegible] కావోలు. సర్వేశ్వరుడు మానవునకు విజ్ఞాన [illegible] మును కష్టఫలం పరలకు పొందించునో [illegible] వాడు గావోలు. వివిధ జాతులవారును గావించు ప్రశాంత ప్రయత్నములును, శాంతి సందేశము లదృశ్యములగుటయును సామ్రాజ్యకాంక్ష శ్వేతజాతులందు దినదిన ప్రవర్ధమాన మగుటయును, దైవ సంకల్పములగు క్వెట్టా భూకంపములకన్న, భయంకరాకృతులను వహించుచున్నది. పాపానల జ్వాలా జాలమునుండి శాంతితత్వము వెలువడగలదేమో.

* * *

శాంతి యుతముగ ఇటలీతో సమాధాన పరుచుటకు సర్వప్రయత్నములు జరుగుచుండినను, అబిసీనియాయందు యుద్ధ ప్రయత్నములు చురుకుగానే జరుగుచున్నవి. సైనికదళములు పెరిగి పోవుచున్నవి. ప్రతి అబిసీనియా పౌరుడును మాతృదేశ సంరక్షణకు తన రక్తమును ధారవోయుటకు సంసిద్ధుడగుచున్నాడు. అబిసీనియాలోని ఇతర ప్రభుత్వ పౌరులకు రాబోవు విపత్తుల గూర్చి హెచ్చరిక చేయబడినది. స్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడు అబిసీనియా పౌరుని యెడ సానుభూతి ఎవరికుండదు?

* * *

ప్యారిస్ నగరమునందు విఫలమైన దేశత్రయ సమావేశములో అబిసీనియాభావిచరిత్ర విషయము గాకుండా, ఆఫ్రికాలో బ్రిటను దేశమో, ఇటలీ దేశమో, ప్రాముఖ్యస్థానము వహింపవలసిన విషయం చర్చింపబడి, విఫలమయినట్లు ధ్వనివచ్చుచున్నది. జాతి సమితియందు పరిష్కారము పూర్తి కేనని సర్వాంగీకృతముగ నున్నది. ఈ సందర్భములో అబిసీనియా సమస్య అఖిలదేశ సమస్య కావచ్చునని యూహించటంలో పొరపాటులేదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోకూడా యుద్ధకలకలము జనించే అవకాశాలు కలుగకే తప్పదని అంతర్జాతీయ సమస్యాసంవిధానములో వినబడుతూవుంది.

* * *

నెల్లూరు కమీషనరు.

జమీందార్ల జస్టిసు పరిపాలనా రుచిజూపిస్తున్నాడు మహానుభావుడు హాబ్లిదొర. కమీషన్న నిర్ణయించుకోకుండా నోటీసు [illegible] చేశాడు నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి. యీ 28 రోజులుగా పరిపాలనస్తంభించిపోయింది. జీతాలు భత్యాలు లేక నౌకర్లు దిక్కులు అల్లాడుతున్నారు [illegible]. ఎక్కడు నాళ్లకు 7 మాసాల జీతాలు ముట్టకున్నా [illegible] చేర్చుకుంది [illegible]. వీరికాలాటే జరుమానాలేక! పెండ్లికొడుకు నిర్ణయంలేని పెండ్లిమాదిరిగా [illegible] దొరవారు ఉత్తర్వు. [illegible] నెల్లూరు [illegible] పత్రికల [illegible] కమీషనరు దర్శనానికి. [illegible] కయినా [illegible]!

మనం ఏం చేయాలి?

ప్రస్తుత పరిస్థితులు

రాజకీయమాంద్యం ఏర్పడింది

(నాగేశ్వరరావుగారు)

బొత్తిగా చప్పబడింది దేశం. కారం అనేది పశించిందా కాంగ్రెసు నాయకుల్లో అనిపిస్తోంది. ప్రస్తుత పరిస్థితులు చాలా నిరుత్సాహ జనకంగా ఉన్నాయి. ఎవర్నిచూచినా మోకాళ్ళమీద మోచేతులానించుకొని తలలు వాల్చుకొని పాట్లు పడుతున్నారు. సాధారణప్రజలకి స్వరాజ్యంరాదనే అనుమానంకలుగుతున్నది. ఎక్కడచూచినా తొట్టిస్నానం వాళ్ళ చెప్పేడిమెతుకులతప్ప వర్రగాకనిపించటంలా. అంతా అప్రసన్నాయానికిదిగుతున్నారు. ప్రభుత్వం మరీదారుణంగా ప్రవర్తిస్తోంది. పట్టుమని పదిముక్కలు మాట్లాడేదానికిలేదు. కాగితంమీద కలంపెట్టటానికి భయమేస్తోంది. కాలు కదల్చటానికి గుండెలు రావటంలేదు. నోటికితాళంబడ్డది. చేతులకి సంకెళ్లు బడ్డాయి. కాళ్ళకి బందాలు బడ్డ బాహ్యపరిస్థితులీలా ఉంటే ఇంకనాయకుల్లోఒకరికొకరికి శ్రుతికలువటంలా. ఒకరు ఏటికంటే ఇంకొకరు వద్దుకంటున్నారు, కొందరు రయితులంటే మరికొందరు కార్మికులంటారు. సత్యాగ్రహం ప్రారంభిద్దామంటే సత్తువలేని సత్యమూర్తులు మూలుగుతారు. నడుములు సడలినయి పట్టుదల తగ్గిపోతోంది ఆర్థిక మాంద్యంతోనే ఎక్కడవాడక్కడ అవుదుమన్నారు. దానికితోడైంది ఈనాటి రాజకీయ మాంద్యం. యీలానే కొంతకాలం జరిగితే స్వరాజ్యంరాకపోగా ఆలుపోలులేకుండా అతఃపాతాళానికి అణిగిపోతాం. తలెత్తటానికి ఆశలుండవు. రేపోమాపో తలంటబోతున్నారు ఏడేళ్ళపర్యంతం పుతాలేనితైలాల్తో. ఈ సమయంలోనే దేశంఅంతా కాస్త బద్ధకం వదలించుకొని కార్యక్రమాన్ని ఆలోచించాలి. కాని ఇప్పటిపరిస్థితుల్లో ఏంచేయాలో ఎవరికీ అంతుపట్టటం లేదు.

పదవీ స్వీకారం.

సత్యమూర్తిగారు పదవులు కావాలి, ఉద్యోగాలు స్వీకరించాలి, లేకుంటే ఇప్పుడు చేసిందంతా నిష్ప్రయోజనం అంటూ అందర్నీ మంత్రి పదవులకోసరం ఎగబ్రాకమంటున్నారు. కాని మంత్రులైతే బొత్తిగా మత్తెక్కిపోతుందేమో అని భయంగాఉంది అందరికీ. కాంగ్రెసువారు కూడా ఈలా పదవీవ్యామోహంలోపడి, ఏదోస్వార్థపరులయిన సత్యమూర్తుల మాటలకు లొంగిపోతే, యీనాటిజస్టిసు పక్షంకన్న ఏం గొప్ప? అనేప్రశ్నలనేకమంది వేస్తున్నారు. కాని కాంగ్రెసు ఎంత చెడ్డా యీజస్టిసుపక్షం, లిబరలుపక్షం మొదలయిన వాటికన్నఎన్నో రెట్లున నయం. కోరలుపీకిపారేసిన పాములకన్నా హీనంగా ఉండబోతున్నారు మన మంత్రులురాబోయ్యే రాజ్యాంగ నిర్మాణంలో. ఆవగింజంత అధికారంఅయినా ఉండదు. ఏంచేయకలుగుతారు? కేవలం మంత్రాల వల్ల స్వరాజ్యంరాదని గ్రహించాలి. గ్రహించాక రెండో సాధనం ఏమిటాఅలోచించాలి. దాన్ని ఈశాసన రూపేణాచేసే ఆందోళనకు జతపర్చాలి. అందితేజుట్టూ అందకపోతేకాళ్లూ అనేదానికన్న రెండు పట్టుకుంటే అలకంగా అవతలెట్టొచ్చు

అధికారంలో ఉన్నారంటే ఉన్మాదం ఆవరించటం చాలా తేలిక. ఎంత కాంగ్రెసువారైనా వెధవ మానవ చాంచల్యం సహజం కాదండీ బ్రహ్మకైనను పుట్టు నిన్నదాంట్లో అబద్ధంకనుపించదు. అంతా గాంధీ లా అందమైన దొరసాన్లు వెంటబడితే దొంగతనంగా ఇల్లుమార్చుకుంటూ తప్పించుకు తిరగటానికి. అందుకనే పాపం కాంగ్రెసు, పార్టీలకి వెళ్లటానికి జంకి శాసనబద్ధంఉన్నట్లు, టీపార్టీలని బహిష్కరించారు.

ఇంత కన్నా కొంచెం గట్టినిబంధనలు కావాలి ఉద్యోగాలు స్వీకరించటం ఆరంభించితే. అందుకనే ఇంకోపంథా కూడా కావాలి.

శ్రోత్రియవారులు.

ఇంక రెండో ముఠావారున్నారు. డాక్టరు పట్టాభి, శీతారామశాస్త్రిగార్ల రకం. ఉద్యోగాలువద్దు, ముక్కుమూసుకొని తపస్సుచేస్తామంటారు. శాస్త్రిగారికి ఆశ్రమంలో నమ్మకం. ఎన్నిపోతూన్నా సరే ఎంతనష్టం వచ్చినా సరే. పట్టాభిగారు గాంధిగారు ఏంచేయమంటే అది చేద్దామంటారు. వీరికి ఆశ్రమాల్లో నమ్మకం అట్టే ఉన్నట్లు కన్పించదు. ఏనాటికైనా సత్యాగ్రహంవల్లనే స్వరాజ్యము సంప్రాప్తంకావాలంటారు. అంచేతనే వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనం అనేసరికి గాంధిగారు, డాక్టరుగారు వెంటనే ఆచరించారు. వీళ్ళ కద్దర్లో నమ్మకం. కాని ఈమధ్య వీరికి బొత్తిగా ఆచరించేందుకు కార్యక్రమమే కనపించటంలా. అంచేత కాబోలు గాంధిగారి గృహపరిశ్రమ, ఖద్దరు ఉద్యమంలో నిమగ్నులయ్యారు. వీరికి మొదటి కాంగ్రెసుపక్షానికి ఎంతో భేదం ఉంది.

రైతులు.

కాంగ్రెసువార్లోనే కొందరు రయితులందోయి అంటూ పొలికేక వేస్తున్నారు. వీరకిల్లా రైతే కాంగ్రెసు. వీరి ప్రచారం అంతా రైతు సంఘనిర్మాణం, జమీందారీ పద్ధతి ఉద్వాసన, మొదలైనవి. కాంగ్రెసు రైతుల గోడలను విచారించి సేవచేయాలంటారు. వారి కనీసపు కోర్కెలను సమకూర్చటానికి ప్రయత్నించాలి కాంగ్రెసువారికి ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలట వారి ప్రతినిధుల్ని కాంగ్రెసు తరఫున ఎన్నికల్లో నిలబెట్టాలట వారికి కొన్ని స్థానాలు ఉంచెయ్యాలి. జమీందారులకు స్వస్తిచెప్పాలి. ప్రభుత్వం, రైతులమధ్య మరోమధ్యవర్తి ఉండకూడదట. రైతుల కష్టసుఖాల్ని విచారించి రైతాంగ అభ్యుదయంకొరకు పాటు పడాలంటారు ఈ కాంగ్రెసులో ఉన్న రయితు నాయకులు. రైతే కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసే రైతుగా మార్చెయ్యాలని వీరి ప్రచారం.

కూలీలు.

ఇవన్నీ ఈలా ఉంటే మాకూలీల సంగతేమిటంటారు కార్మిక నాయకులు. రష్యాలో స్వరాజ్యం వచ్చింది కూలీల ద్వారానే అంటారు. కూలీల రాజ్యస్థాపనమే స్వరాజ్య స్థాపనంటారు. కూలీలు కులాసాగా ఉంటేనే దేశంబాగుపడుతుందంట. మాకనీసపు హక్కులు ఇచ్చెయ్యండి మాపోరాటం వ్యక్తిగతం కాదు, మేమే దేశం, దేశమే మేమే అంటారు. మాసంఘాల్ని, ఉద్ధరించాలంటారు. మాకు సహాయం చేయమంటారు వీరు.

సాంఘిక వాదులు.

మాపోరాటం బ్రిటీషు ప్రభుత్వంతో ఒకటితోనే కాదు; మనదేశంలో ఉన్న పూంజీవాదులతోకూడా. పూంజీవాదుల పెత్తనాన్ని అంతరింపచేసి ధనికతత్వాన్ని పారద్రోలాలి, కార్మిక కర్షక రాజ్యం స్థాపన చెయ్యాలి, కాంగ్రెసు అంతా అందుకు పని చేయాలంటారు.

విప్లవకారులు.

అడ్డం వచ్చినవారినల్లా హతమొనరించితేనేగాని స్వరాజ్యం రాదంటారు. సత్యాగ్రహంతో సాధించలేమంటారు. దౌర్జన్యం ద్వారానే మోక్షం సిద్ధించాలంటారు మనదేశానికి. విప్లవంరావాలట

మన పనేంటి?

ఈలా ఉన్నయి ప్రస్తుతం మనదేశంలో పరిస్థితులు. కాని మనమేంచేయాలి?

రైతుల్నందర్ని, కూలీలందర్ని, కాంగ్రెసులో చేర్చాలి. కాంగ్రెసువారు ఉద్యోగాలు స్వీకరించాలి. కార్మిక కర్షకులకు సహాయం చేసి కష్టాల్నించి గట్టెక్కించాలి వారేగదా ప్రజలు. కాని ఉద్యోగంలోపడి పనులు మర్చిపోకుండా ఉండాలి, మరికొంత ఆందోళన అవసరం. అన్నివైపుల్నుంచీ జరిపితేగాని జయం సమకూరదు. విప్లవంవల్ల పని అయినా మన దేశంలో ప్రయోజనంలేదు ప్రజలు మానసికంగా అందుకు పనికిరారు.

——

ఉచిత చికిత్స

స్త్రీవ్యాధులకు—గనేరియాకు

స్త్రీ వ్యాధులు, సుఖవ్యాధులు, వానివలన గలిగిన కీళ్ళనొప్పులు గండమాలాదులు లవపదిసంవత్సరములకు అనుభవముపై చికిత్స వ్యాధి ఎంత తీవ్రముగనున్ననుసరే.

పంతంగి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ,
అత్తోట, జిల్లాకు.

చర్ది సంహారిణి

సెగ్గడ్డలు, కీళ్ళనొప్పులు, గనేరియా ధగరంధ్రములు (లూటీలు,) సుఖవ్యాధులు తప్పక గుణమిచ్చును. ఇంజక్షన్ అవసరము.

40 రోజుల మందు రు 5—0—0
20 రోజుల మందు రు 3—0—0

టి. వేణుగోపాలయ్య,
చర్ది సంహారిణి డిపో,
యం. వి. అగ్రహారం.
నెల్లూరు.

పండ్లు కట్టబడును.

డాక్టర్
యం. కె. కోరాగారి
దంత చికిత్సాలయము,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

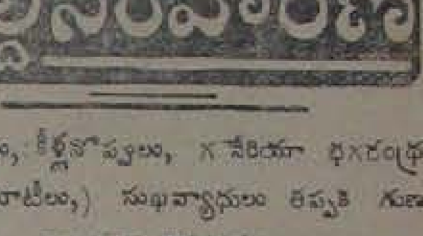

ఆహారమును బాగుగా నమలుడు! జీర్ణశక్తి పెంపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుడు! చెడిన, ఊడిన దంతములను పూర్తిగాగాని విడివిడిగా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుడు. యౌవనులుగ ఉండు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

దంతముల సెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము.

దంతములకు, చిగుళ్లకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులకు మాసలహాపైకొని చికిత్సపొందుడు. చార్జీలు సులభము. అందరకు అందుబాటుగా నుండును.

నేటి మారెళ్ల తాలూకా

(P. V. S.)

సీ॥ రైతు కోటుల దండి రాజ్యమై యొప్పగా
మారెళ్ళసీమ నామంబుదనరె
క్షేమించుపశులచే శ్రీమంతు జనులచే
మారెళ్ళసీమ నామంబుదనరె
పంటచేల్లనైనపచ్చల పండచేయుట
మారెళ్ళసీమ నామంబుదనరె
యేటేటసిరిమీరు పేటిపంటలచేత
మారెళ్ళసీమ నామంబుదనరె

గీ॥ సిరులు కెన్నైందు మారెళ్ళసీమయంచు
మరిని నతికెక్క మారెళ్ళసాంబ్రమీజు
కటకటా నేడు కోటుల కాలుదాక
మానదేవత వానరౌజ్యంబుగాదె

కనిగిరి తాలూకా శ్రీ వెంకటగిరి జమీందారువారి ఉత్తరఖండములో మిళితమైయున్న తాలూకాలలో నొకటి. దీనియందధికభాగముసైన జమీందారీ గ్రామములుగాయుండి మారెళ్ల తాలూకాయను నామాంతరములచే వ్యవహరింపబడుచున్నవి. ఇప్పటివరకును జమీన్ రైతు పత్రికా పాఠకులెవ్వరు యీతాలూకాయొక్క బాగోగులగురించి తెలిసికొన నవకాశములు గానందున రైతులోకమునకు తెలియపరచువందు, దానియొక్క నైసర్గికరూపమును, భూములు, వాటియొక్క తరములు, వ్యవసాయము తదితరవృత్తులు, జలాధారములు, కరిణెలు, ఫారెస్టులు, శిస్తువసూళ్లు, డిక్రీలు, ధరకాస్తు, ఋష్త్రీభాలు, ఉద్యోగస్తుల దుండగములు- తన్నివారణోపాయములు, మొదలుగాగల సంగతులన్నవి వున్నట్లుగా తెలియజేయసెంచితిని.

నైసర్గిక స్వరూపము:— యీతాలూకా నలుదెసలయందును పెట్టనికోటలోయన పర్వత పంక్తులచే చుట్టుబడియున్నది. అందుండి ప్రవహించు మన్నేరు, పాలేరు, చేరెళ్ల వాగు మొదలగు వాహినులు ప్రత్యుపయోగములుగాక మున్నీటిపాలగుచున్నవి. భూములు కర్కశశిలావంతములై బదరికావనముల కాలవాలమై వ్యవసాయానుకూలముగ లేకున్నవి. కాని సారవంతమైన భూములు బొత్తిగాలేవని చెప్పుటకు సాహసింపను. కేవలము స్వల్పము.

యీతాలూకాయందు మొత్తముగ్రామములు షుమారు 100 యున్నవి. వీటియందు యిటీవల పానగల్ వారు వెంకటగిరివారికి ఋణవిముక్తికొఱకు అమ్ముకొనిన షుమారు యెస్టేటుగ్రామములుకూడా కలసియున్నవి. యిప్పుడు మొత్తముమీద యీతాలూకాయందు లక్షరూప్యములకు పైన వరుమానము శ్రీరాజాగారికి సాలీన వచ్చుచున్నది.

(2) భూములు—వాటియొక్క తరములు:— భూములు సారహీనమయినను జమీందారు షుమారు 80 సంవత్సరములక్రింద తరంవారిగా నిర్ణయించి ఆప్రకారమే యిప్పటి వరకు శిస్తువసూలు చేసుకొనుచున్నారు. కాని యిక్కడ పైర్లవారిశిస్తులులేవు. మరియు ధాన్యమక్తాలునులేవు. యీక్రింద నుదహరించిన విధముగా తరములుగలవు. మెట్ట గొర్రు 1 కి రు 2 మొదలు 12 వరకు, మాగాణి గొ 1 కి రు 24 మొదలు రు 60 వరకు తోటలు వరగారు, యిరుగారు యను భేదములతో గొ 1 కి రు 24 మొదలు 80 వరకుగలవు. ఇవియేగాక వరవడి యనునొకటికలదు. రైతుయొక్క మెట్టభూమిని పట్టాపెట్టుకొనియుండి కొన్నిఅరకలతో సేద్యము చేయుచుండును. పైచెప్పిన వరవడి తానుచేయుభూమిమీద గొ 1 కి రు 6 మొదలు 12 వరకు వేయబడును. భూమిలేకపోయిన కొందరికి అరకలమీద అనగా సేద్యపుపశువులమీద వేయబడియున్నది ఇది కేవలము శాసనబద్ధమైన శిస్తుగాక రైతుచెల్లించు దండగములలో నొకటిగా యున్నది. భాగాయతీ భూములయందు రైతులు స్వంతఖర్చులతో బావి త్రవ్వించుకొని మోటసహాయములో తోటపైర్లు అనగా రాగి, సజ్జ వగైరా పైర్లుపండించెదరు. స్వయముగా రైతు, నీటిసప్లయి చేసుకొనుచుండినను పైనుదహరించిన హెచ్చుశిస్తులను చెల్లించుచున్నారు. యింత కంటెఘోరము మరొకటిలేదు.

(2) ప్రజలు=వ్యవసాయము:— యిచ్చటనివసించువారు నాగరికతయందు వెనుకబడియున్నారు. విద్యాగంధమునెరుగరు. బహిర్ప్రపంచమునందేమి జరుగుచున్నదో బొత్తుగ తెలియదు. గావునవారికి ప్రజాప్రభుత్వమును, రయితుసమస్యలు, ఎట్టివారినివారు శాసనసభలకంపవలయునను విచక్షణకేవల దుర్లభ్యము. అట్టిజ్ఞానోదయము నిచ్చువారెవరును ఆప్రాంతమును త్రొంగిచూచి యెరుగరు ప్రజానాయకులమని ఢంకావాయించుకొనువారుగాని, రైతు శ్రేయస్సునే గాంక్షించు వారమని చెప్పుకొని శాసనసభ లలంకరించినవారుగాని వారికేవిషమందొకసారైనను విచ్చేసి కష్టసుఖములవిచారించుటకు నోచుకోలేదు. డిస్ట్రిక్టుబోర్డువారికి యీ తాలూకానుండి వచ్చుఆదాయము హీనముగా నున్నందున, హెచ్చురాబడిగల తాలూకాలకే యెక్కువసౌకర్యముల చేకూర్చవలయునను సిద్ధాంతప్రయోగముల చేతగాబోలు యీతాలూకాయందు ప్రయాణసౌకర్యములుగాని, విద్యాసౌకర్యముగాని, వైద్యసహాయముగాని విరివిగా లేకపోయినను స్వల్పముగానైన బోర్డువారును చేయరైరి. ధనసంపన్నులైయుండిన తాలూకాల నుండి బోర్డుకువచ్చు మెంబర్ల పలుకుబడి నెదుర్కొను సమానప్రతిపత్తిగలవారు యిక్కడనుండి పంపబడినగదా మేలు చేకూరగలదు. లేక ప్రజాశయములుగలిగి నిరంతర సేవచేయు రైతుబిడ్డ యెన్నుకొనవలయును! ఇప్పుడుండువారు ఏ లీస్టులోను చేరనందున వారినిగురించి తలచుటకూడ వెర్రితనము. రైతు వానియొక్క మూర్ఖతగలనే అధోగతిపాలగు చున్నాడు.

ఇచ్చట వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తి. ఋతుభేదమువల్లను, వర్షపాత భేదమువల్లను జలాశయములు లేనందువల్లను, పైర్లభేదము, మనుజులవలంబించు వృత్తులభేదముగూడ కలుగును. యిచ్చటప్రజలు వ్యవసాయవృత్తి నవలంబించియున్నారు. కాని మాగాణివ్యవసాయము చాల స్వల్పముగాయున్నది. మెట్టపొలములు కేవలము వర్షాధారముతో పండునవిగావున అనావృష్టి పరంపరలేక ఫలించుటలేదు. తోటభూములందు వ్యవసాయము చేయవలయునన్నను బావులయందు నీరు చాలినంత యుండవలయునుగదా! బావులు షుమారు 5 మెట్లు లేక 6 మెట్లు అనగా 20 లేక 25 మూరలు లోతువరకు త్రవ్వబడినవిగా యున్నవి. అంతలోతు త్రవ్వబడియున్నను భూమిస్వల్పముగానుండి ఏతాలకు లేక అయిదడుగుల నీరుగలవిగాయున్నవి. ఒకరైతుషుమారు 1 గొర్రు పొలము తోటక్రింద సాగుచేయవలయుననిన రెండుబావులాధారముగా గలిగియుండవలయును. సేద్యపుపశువులు కనీసము రెండుజతలు, ఒక్కొకటి రు 400 క్రయముగలవియుండి తీరవలయును. మోటతోలుటకు బొక్కెన ఖరీదు రు 40-0-0 లగును. యింతద్రవ్యమును వెచ్చించి బావులు త్రవ్వించుకొని, రు 800 విలువగల యెద్దులపెట్టి వ్యవసాయముచేసిన యడల రైతుసాలీన పండించుపంట 6 పుట్లకంటె మించదు. అవియు రాగులు వగయిరా ధాన్యములు గావున స్వల్పక్రయము వచ్చును. పసిబిడ్డమొదలు వచ్చుముసలమ్మలవరకు సేద్యము చేయవలయును. కాలవర్షములు కురిసి మంచికాలముగా యున్నయెడల రయితుయొక్క సాలీన ఆదాయము రు 300 మించదు. దీనితో సేద్యపుఖర్చులు, సంసారఖర్చులు, శిస్తుమొదలగునవి భరించుటకు చాలక ఋణములు చేయవలయును. యింకప్రస్తుత పరిస్థితులలో వారిస్థితి వర్ణింపనలవి గానిపని. వర్షాభావమువల్ల పంటలు పండుటలేదు. మరియు, కర్షకుడు సంవత్సరాంతరము వరకు విధివిరామములేక వ్యవసాయముజేసినను బీదభూములుగా యుండినందునను, నీటిసౌకర్యములేనందువల్లను నొకపూటబత్తెమునకైనను పండింపజాలకున్నాడు. మూలుగువానినెత్తిన తాటికాయ పడినట్లు, పంటలులేక సలమలమాడు రయితుబృందమునకు సహింపరానితరముల వంటగట్టి, పండినను యెండినను శిస్తువసూలుచేయుట నాచారముగా యున్నది. యెంతమంచిభూములుండినను, నపుంసకునికి కంధకొరికినట్లు, నీటిసదుపాయములేని భూమియందు యెంతకష్టపడిన నేమిలాభము. దుర్భరమగు శరములు నెత్తినిడుకొని, ముజరాలను మాటనెరుగక పండినను, యెండినను పూర్తిశిస్తు చెల్లించుచు సంసారాంభోనిధి నీదజాలక అప్పులపాలై రయితుదుఃఖసాగరమున మునిగి దారితెన్నుగానక పరితపించుచున్నాడు. యీబాధకోర్వజాలక రయితాంగము యిప్పుడిప్పుడు యితరప్రాంతములకు వలసబోవుచున్నారు.

(4) జలాధారములు:— యీతాలూకాయందు కొన్నిగ్రామములకు మాత్రము చిన్నవో పెద్దవో తటాకములుగలవు. వాటిక్రింద నీటిసాగువిస్తీర్ణముగలదు. కట్టక్రిందిపల్లె, కంకణపాడు, మొగళ్ళూరు, గుంటుపల్లె, గోగులపల్లె, మొదలుగాగల గ్రామములందు చెరువులుగలవు. మరియుకొన్నిగ్రామములకు శ్రీగవర్నమెంటువారు నిర్మించిన మోపాడు రిజర్వాయరాధారము గాకలదు; కాని యేటుమారి వర్షములు కురియుచున్నందున అదియు నిరుపయోగమై ప్రజలను ఋణగ్రస్తులుగా జేసివైచినది. చాలినంతనీరు ఆచెరువువల్ల లభించుటలేదు. గవర్నమెంటువారును రయితుశ్రేయమును నిర్లక్ష్యము చేసినందున, దానియభివృద్ధిమాట తలపెట్టుటలేదు. తాతలనాడు ద్రవ్యమును వెచ్చించి త్రవ్వించిన తటాకాదులన్నియు శిథిలావస్థయందున్నవి. శ్రీ జమీందారు కేవలము నిర్దయాత్ములై గ్రామముల శ్రేయస్సు గాంక్షించుటలేదు. సాధారణముగా నీతాలూకాయందు ములుంపైర్లు అనగా రాగి, సజ్జ, జొన్న మొదలగునవి తోటలయందు సైరుచేయుబడెను. చెరువులలో వరిసాగుకు నీరుచాలినంత యుండదుగావున, చెరువుక్రిందనుండు పల్లపుసాగులో తోటపైర్లు పెట్టబడును. వాటికి బావులాధారము బావులతో నీరుండవలయునన్న చెరువులో కొద్దినీరైన నుండవలయును. కావున చెరువులనే బావులు ముఖ్యాధారములుగా గలిగియున్నవి. షుమారు పదిసంవత్సరములనాడు చెరువులు కొన్నియిటీవల శిథిలమైనవి. కొన్నియుండినను జమీందారు వాటిపునర్నిర్మితమును తలపెట్టుటలేదు. రయితులర్జీలు నిచ్చుకొనియు లాభములేక విరమించుకొని యున్నారు. జమీందారు మరమ్మతు డిపార్టుమెంటు నొకదానిని కలిగియున్నారు. కాని వారుజీతములు పుచ్చుకొనుట తప్ప మరేమియు చేయుటలేదు. శాసనసభ యెన్నికలసమయమున వారు గ్రామ గ్రామము తిరిగి యెస్టిమేట్లు తయారుచేసినదాది మరల వారిదర్శనభాగ్యము లభింపదయ్యెను. పాపము వారేమిచేయగలరు. చేసినపనికి దబ్బుమంజూరు చేసినకదా యేమియైన బాగుపడును! బొక్కసములో దబ్బువాస్తి యయ్యెను? దీనికి ప్రబలమైన కారణము రాజాగారు రాజకీయముల ప్రవేశించి విశేషద్రవ్యమును వ్యయపరచుటచే వారు గ్రామాదులకు తగినచేయూత నొసగజాలకున్నారని జగమంతయు తెలిసినవిషయమే! ఇప్పుడుజమీందారులు శాసన సభలలో ప్రవేశించినందున రయితు, చెరువుతెగిపోయినదని, మహజర్జీకూడ పెట్టుకొనకూడదు. అట్లుచేయుచో నెడల రు 200 ధరావత్తు కట్టిననే విమర్శింపబడునని శాసించి పిచ్చికమీద బ్రహ్మాస్త్రము వేసినట్లు వానిస్వాతంత్ర్యము నరికట్టియున్నాడు. కావున రయితు నిస్సహాయుడును, దుర్బలుడునై బ్రతుకుదెరువుగానలేక పరితపించుచున్నాడు.

తాలూకాయందుగల కొన్ని ముఖ్య తటాకములను వాటియొక్క దుస్థితియు నిచ్చట క్లుప్తముగా వివరించెదను. శ్రీనాథుడు మొదలుగాగల మహాకవులు వర్ణించినట్లు యిచ్చట చాలనెల యేళ్లు కునికిపట్టు. అట్టినదియు రాజాగారేలతో నీటిసదుపాయముల గలిగించుటయందు విముఖులై యున్నారు. చాలకాలమువాటి చెరువులు లక్కడక్కడ శిథిలావస్థయందున్నవి. బోడవాడయను గ్రామములో చాల పెద్ద చెరువొకటి కలదు. అది షుమారు 80 సంవత్సరముల క్రిందట గండి పడిపోయి దానిక్రింది భూములన్నియు బీడుబడి నామరూపములు లేకుండాపోయినవి. ఇప్పుడా గ్రామము పెద్దపదనివారికి యిజారాకు యిచ్చియున్నారు. తలకొండపాడు గ్రామమునకు సమీపమున పాలేటికి చెరువు నిర్మించుటకు షుమారు 10 సంవత్సరములుగా ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారు యెన్ని ఎస్టిమేట్లు తయారుచేసి పంపినను బూడిదెలో బోసిన హోమము అయినది. ఫలితము శూన్యాయస్వాహా.

కంకణంపాడు గ్రామచెరువుకు పాలేరునుండి యొక కాలువవచ్చును. ఆ కాలువ మంచిస్థితియందు లేదు, మరియు చెరువుకట్టకు మరమ్మతు లేనందువల్లను దానిక్రిందనుండు 500 యకరములలో తొంబలు గుర్రపుడెక్క పెట్టుచున్నవి. కట్టక్రింది పల్లె చెరువుకు మన్నేటినుండి కాలువ త్రవ్వబడియున్నది. యేటికడ్డంగాగట్టిన ఆనకట్ట సరియైన స్థితియందు లేనందునను, కాలువ పూడియున్నందునను ప్రతిసంవత్సరములోవలె వర్షముల కురిసిననేతప్ప చెరువు నిండుటలేదు. కావున దానిక్రిందనుండు పొలములు మూడేండ్లకొకతూరి పండవలయు ఫలించును. (సశేషము)

గుంటూరు మాగాణి రైతులు.

రైతు సంఘాల కర్తవ్యము.

గుంటూరు జిల్లాలో రేపల్లెతాలూకా లోని పర్రభూములు శ్రీరంగాగారి కృషి ఫలితంగా నాన్ గ్యారంటీడు మాగాణీగా యు 50000-0 లు, బాపట్ల, రేపల్లె, తెనాలి, గుంటూరు తాలూకాలలో మాగాణీ మధ్య యిదివరకుండిన మెట్ట భూములు 10,000 యకరాలు మాగాణీగా మార్చబడింది ఈ 25,000 యకరాలకుపైబడిన మెట్టభూమి మాగాణీగా మార్చబడినప్పుడు, ప్రభుత్వపు ఆర్డరు ప్రకారము వానికదివరకు నిర్ణయింపబడిన తీరువను తగినట్లు తగ్గించి, తీర్పు ఆవిూదటనే సేటటీర్వను చేర్చి భూమిశిస్తు నిర్ణయించవలసిన బాధ్యత కలెక్టరుదైయున్నది. కాని మా జిల్లా కలెక్టరుగారు మాగాణి రయితులు బలసివున్నారు కనుక ప్రభుత్వపు ఆర్డరును అములు జరపాలసిన అవసరంలేదని వ్రాశారని తెలియుచున్నది. అంటే తీరంతగ్గించి, సిస్తుభారాన్ని తగ్గునట్లు చేయాలన్న అవుసరంలేదని శిఫార్సుచేసినారట, ప్రభుత్వము వారయినా తుకను, రివిన్యూ బోర్డు అయినా, గవర్నమెంటు ఆర్డరు ప్రకారం క్రొత్త మాగాణికి అవసరమయ్యే అను గుణ్యమయ్యే తక్కువశిస్తును నిర్ణయించడానికి పూనుకోవలెను, మెట్టను మాగాణిగా మార్చుటకు రైతులకు, పదిసంవత్సరములదాకా హెచ్చు ఖర్చులు తగులును. మెరకా, పల్లము, సరిచేసుకొనుటకు, మెరవులు కూడా హెచ్చుగా వేయవలెను. పైగా, పంట తగ్గియేయుండును, అందుకనే గవర్నమెంటు ఆర్డరు పుట్టినది. కాని రైతులారా యికనైనా మేలుకొని తాలూకా జిల్లా రైతు సంఘాలద్వారా, ప్రభుత్వానికి యీ అన్యాయాన్ని గురించి తెలియజేయ వేడెదను.

వాశిరెడ్డి బుచ్చినాయుడు,
గుంటూరుతాలూకా రైతు కార్యదర్శి

పెదపవని ఎస్టేటు

చెర్వుల మరమ్మతులు

గత సంవత్సరం ఆందోళనా ఫలితంగా యీ సంవత్సరం చాలవరకు చెర్వులు మరమ్మతులు చేయుచున్నారు జమీందారులు భోగలాలసులుగాన, ప్రజాందోళన లేనిచో, తమ బిడ్డలనైన రైతులవంక కన్నెత్తియైన జూడరని అందరెరింగిన విషయమే. కాన యీ ఎస్టే

ఎక్కువపన్నులు గుంజే జమీందారు

మాదిమాకుయిస్తే మడిమాన్యము లు యిచ్చినట్లు అన్నట్లుగా పరిస్థితులున్న సమయమున రైతులవద్దనుండి అధికముగా పన్నులు గుంజడమంటే మెలాగువుంటుందో యోచించండి! అటువంటి దారుణమునకే ఒక జమీందారు పూనుకొన్నట్లుగా తెలుస్తున్నది!

కాన్పూరు సమీపములోని నజబ్ ఘర్ లోని జమీందారు విపరీతముగా పన్నులు వసూలు చేస్తూయున్నాడట, ఈవిషయము తెలిసి కాన్పూరుజిల్లా న్యాయాధికారి యింకమీద ఎక్కువ పన్నులు వసూలు చేయకూడదని, వసూలుచేస్తే తగినచర్య తీసికొనబడునని తెలియచేశాడు. ఇదివరకు అమాయకులైన రైతుల వద్దనుండి అధికముగా వసూలు చేసియుండిన డబ్బంతా తిరిగి యిచ్చివేయాలనికూడా ప్రకటించాడు.

సబ్ డివిజనల్ మాజస్ట్రేటు సంచారము చేస్తూయున్న సమయమున రయితులు పెట్టుకొన్న మహజర్లమీద విచారణ సాగింపబడింది. యదార్థము తేలింది.

ఇకముందు జమీందారు వసూలు చేసే పన్నులు సరిగా వున్నవోలేవో చూచేందుకుగాను ఒక ప్రత్యేకోద్యోగి కూడా నియమింపబడినట్లు వినవస్తుంది.

(ప్రజాబంధు)

అగ్ని ప్రమాదము.

గుడ్లూరు:—

యీ గ్రామమునందు తే 5—8—35 దీ పగలు 12 గంలకు హరిజనుల గృహములు ప్రమాదవశముచే నిప్పంటుకొని పరశురామ ప్రీతియయ్యెను. అచ్చటికి ½ మైలు దూరమున మాత్రమె యొక భావియున్నందున గృహములు చల్లార్చుటకొచ్చిన వారెల్లరును చేయునది లేక విస్తోత్సాహులయిరి. షుమారు 20 గృహములు దహింపబడెను.

కడుపునిండ అన్నమును వంటినిండ గుడ్డయును లేక కూలినాలిచేసి యేరోజున కారోజు జీవనము గడుపు నిరుపేదలగు వీరలకు గల్గిన యీవిపత్తు యెల్లరను దుఃఖమానసులచేసినది. అయినను యీ గ్రామస్థులు దీనార్తులగు వీరలకు గృహనిర్మాణములకును, అన్న వస్త్రములకును సహాయముచేయుచున్నందున యెంతయు ప్రశంసనీయులు.

—గ్రామవాసి.

టులో జమీన్ రైతు సంఘమును స్థాపించి, రైతులను కలుగు యిబ్బందులను ఎప్పటికప్పుడు బహిరంగ పరచిననే దప్ప, ప్రయోజనము గలుగదని మనవి జేయుచున్నాను.

జమీందారు వారు రైతుల మొరలాలకించి యీ సంవత్సరమింత వరకైన సహాయము జేయగలిగి నందులకు వారిని నేనభినందించు చున్నాను.

ఎ. శ్రీరామమూర్తి
నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సెక్రటరి.

శ్యామసుందరరావుగారి విధానము.

ఏమీ సమంజసముగా లేదు.

ఇదివరలో, ఇచ్ఛాపురనివాసులగు, శ్రీయుత, పుల్లెలశ్యామసుందరరావుగారు, ఆంధ్రమహాసభ తరుపున, బర్మారాయభారము వెళ్లినవిషయము అందఱికీ తెలిసినదే. బర్మాఆంధ్రులు, జాతీయాభిమానముచేత, ఆయన్ని గౌరవించి, ఆంధ్రనిధి విషయమైకొంతధనము విరాళములమూలంగా ఇచ్చారు. ఆలాగు వారిచ్చినధనమెంతో, అదిప్రస్తుతం ఎవరివద్దనుందో, ఈవిషయాన్ని శ్యామసుందరగారు, పత్రికాముఖంగా తెలియపర్చక పోయినప్పటికి, ఆధనము సుమారు 1500 రూపాయిలు వుంటుందని మాత్రం, మాకుచూచాయగా తెలిసినది ఈధనాన్ని, ఆంధ్రోత్కళ సమస్యవిషయమై వినియోగించేస్తామని, ఆరోజులలో అనుకున్నారుగానీ, చెరలుపురుషులులాంటి మహానుభావులు లోలోపల, ప్రతికూలముగా పనిచేసి, ధర్మంకట్టుకోవడంవల్ల, ఆలాజరిగిందికాదు. అయితే, ప్రస్తుతం, శ్యామసుందరరావుగారు, ఈమొత్తాన్ని, గంజాంజిల్లారైతు సంఘనిధిలో చేర్చివేయడానికిన్నీ గంజాంజిల్లా నాగురించి, ఒకప్రత్యేక రైతాంగ విద్యాలయము స్థాపించడానికి, ఉద్దేశించారట. ఈ సందర్భంలో, ఆచార్య రంగనాయకులుగారు కూడా, ఆయన్ని ప్రోత్సాహపరిచేరట. కాని, ఈవిధానం, ఏమీసమంజసముగా లేదని మాకు తోస్తుంది. ఎందుచేతనంటారా! అసలు శ్యామసుందరరావుగారు, వెళ్లినది, ఆంధ్రమహాసభ తరుపునగాని, ఒక్కగంజాంజిల్లారైతు సంఘంతరుపున వెళ్లలేదు. బర్మాఆంధ్రులు, ఆంధ్రనిధి విషయమై యిచ్చేరుగాని, గంజాంజిల్లా రైతుసంఘానికీ అని ధారపోయలేదు. ఇటువంటిసందర్భంలో, "అత్తవారిసొమ్ము అల్లుడు ధారపోసినట్లుగా, బర్మాఆంధ్రులసొమ్ము, ఆంధ్రనిధిలో చేరవలసినసొమ్ము, గంజాంజిల్లారైతుసంఘాన్ని గురించి వినియోగించడం సమంజసముగా వుంటుందా? ఇదేసమంజసముగా వుండేమాటయితే, ఇకమైని, ఏకృష్ణావాళ్లో, ఏగుంటూరువాళ్లో, బయలుదేరి ఆంధ్రనిధిపేరుచెట్టుకొని వసూలుచేసి, తమజిల్లారైతు సంఘముగురించియో, లేక, తమకిష్టమైన మరియే సంఘముగురించియో, వినియోగించుకోవచ్చునన్న మాటేగా? ఇంకా, మరోవిషయ మేమిటంటే, అసలు శ్యామసుందరరావుగారు గాని, రంగాగారుగాని, ఈవిషయమై, ఆంధ్రమహాసభవారితో సంప్రదించారో,

రజకమహాసభ

గుడ్లూరు 3-8-35

తీర్మానములు

1. ఈకులము నెక్కువగా యాచరించియుండు యజ్ఞానము నడుగంట పోగొట్టుకొని, మతసాంఘిక రాజకీయాధిక్తి మార్గములందు విజ్ఞానము నెంపొందించుటకును ప్రతివక్కరును విద్యము ఖ్యముగా నేర్పుకొనవలయును

2. రైతులు నిర్బంధపెట్టినను శక్తిజాతరలు మొదలయినవాటియందుగాని తదితరసమయము లందుగాని యేలాటి జీవహింస చేయరాదు.

3. మాంసాదులను భుజించరాదు.

4. ద్రవ్యనష్టమునకు హేతువును, అనారోగ్యకరమును నైన కల్లు సారాయి మొదలగు మత్తుపదార్థముల సేవించరాదు.

5. పునర్వివాహమునకు, వితంతు వివాహమునకు అవకాశము గల్గించవలెను స్త్రీబాల్యవివాహములు అనగా 14 సంవత్సరములు యీడు రాకమునుపే స్త్రీకి వివాహముచేయరాదు.

6. గ్రామములందలి రయితుయిండ్లను ఆ గ్రామమందలి రజకులు సమానముగా పంచుకొని వృత్తిచేయవలయును.

7. ప్రతిగ్రామమునందు ముగ్గురుపంచాయతీలును, కేంద్రస్థానమగు గుడ్లూరునందు ఆయాగ్రామముల మొత్తము అన్నింటిమీద 9 మంది పంచాయతీలును సభవారిచే నెన్నుకొనబడిరి.

ఆ పంచాయతీలకు పై నియమముల నతిక్రమించినవారికి తగిన శిక్షచేయుటకు అధికారములు యివ్వబడినవి. అనంతరముసాయంత్రము 6 గంటలకు సభవిరమింపబడెను.

లేదో! అదీసందేహమే! ఇందుకు ఆంధ్రమహాసభ ఒప్పుకుంటుందా? ఒకవేళ, ఆసభవారు, ఈ ధనాన్ని, రైతుసమస్యవిషయంలో వినియోగించమని అనుమతి నిస్తారనుకుందాం. అప్పుడుగూడా, ఈధనం, ఆంధ్రదేశాన్ని అంతటినీ ఆవరించియున్న, ఆంధ్రజమీన్ రైతు మహాసభవారికి చెందాలిగాని, ఒక్కగంజాంరైతు సంఘానికి న్యాయంగా చెందరాదు. కాబట్టి శ్యామసుందరరావుగారు బాగాఆలోచించి, ఆంధ్రదేశానికంతటికీ ఉపయోగించేమార్గంలో ఆధనాన్ని వినియోగిస్తారని నమ్ముతున్నాం. అప్పుడే, శ్యామసుందరరావుగారు, తమఆంధ్రజాతీయతను వ్యక్తపరచినవారవుతారు. ఆంధ్రులందఱూ హర్షించడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఇందుకు శ్యామసుందరరావుగారు ఏమంటారు.

ఇట్లు
—ఒకఆంధ్రుడు.

అత్యాశ్చర్య కుష్టురోగ నిర్మూలిని. (రిజిష్టర్డు)

గురియుం లేదని ఋజువు చేయువారికి రు 1000లు బహుమానము. 20 వ శతాబ్దము యొక్క క్రొత్తవింత. 18 రకముల కుష్టులు, బొల్లి సర్వ చర్మవ్యాధులు, యేస్థితిలో ఎంతకాలమునుండి జీర్ణించియున్నను గ్యారంటుగా బాగుచేయుదుము. వేలకొలది రోగులు బాగుపడిరి. డాక్టర్లు కుష్టులపాలిటి కల్పతరువని సర్టిఫై చేయుచున్నారు.

డాక్టరు వి.యస్. శేషన్ యమ్.బి.హెచ్.,యమ్.డి. చర్మరోగ చికిత్సా నిపుణులు, సేలం, యీ క్రిందివిధముగా వ్రాయుచున్నారు.

"లక్ష్మి అండు కంపెనీవారి ఆశ్చర్యకర కుష్టురోగ నిర్మూలిని అను ఔషధము నా కుష్టురోగులకు వాడితిని. 30 దినములలో అద్భుతమగు గుణమిచ్చినది. ఆ మందువలన కుష్టురోగము పోయినపిమ్మట రోగి రక్తము పరీక్షచేయగా కుష్టు క్రిములేమియు లేవు లక్ష్మిఅండు కంపెనీవారి మందు యిప్పటికాలపు మందులన్నిటిలోకి మిన్నయని సర్టిఫై చున్నాను."

పూర్తి వివరములకును, మా కేట్లాగునకును యీ దిగువ అడ్రసుకు వ్రాయుడు.

లక్ష్మి అండు కంపెని. (రిజిష్టర్డు.)
కుష్టురోగ చికిత్సా నిపుణులు.
వాల్తేరు ఆర్. యస్. పోస్టు.

కనుపూరు సర్కిల్ జిల్లాబోర్డు ఎలెక్షన్.

——:o:——

లాభనష్టాల స్టేటుమెంటు

(లోకల్ బాడీ విలేఖరి)

కనుపూరు పోలింగు :—

అక్కంపేట, దుక్కాదుక్కాలు తెలిసిన పెద్దలు విశ్వనాథరావుగారికేనన్నారు.

కురిచర్లపాడు పాపాపాయుడు, బలరామయ్యగారలు ముందు మాటచెప్పినారు అని నిర్లక్ష్యముగ నారు.

వెంకటమాడి:— ఈ గ్రామంలో 100 ఓట్లున్నాయి. గతపర్యాయము వెంగన్నకేయిచ్చారు. యీమాటు రంగయ్య, పుల్లారెడ్డి, వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి కుమారుడు (12 ఏండ్లబాలుడు) అందరూ వచ్చారు. ఈ పక్షంలో విశ్వనాథరావు, తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారలు వర్తమానాలు పంపారు. కొమ్మలపూడి పెద్దగ్రామం. శేషురెడ్డి, చంద్రారెడ్డి, వెంకురెడ్డి, నెల్లూరు రామిరెడ్డి, బత్తుల వరాసరెడ్డిగారలున్నూ ఇంకా యితర పెద్దలున్నూ కూడి ఆలోచించారు, తెంకవిషయాలు చర్చించుకొన్నారు. కంట్రాక్టరువారుల రంగు తెలుసుకొన్నారు. రావుగారికే నన్నారు, ప్రతిపక్షా గ్రామమంతా ఒకటికస్తే బత్తుల వరాసరెడ్డిగారు మాత్రము ఒకటి క్కుడుపోయ్యేది. ఈమాటు అందుకులేరారు. చంద్రయ్య, నెల్లూరు రామిరెడ్డి, వరాసరెడ్డిగారలు ఆసర్కిల్‌లో ముఖ్యగ్రామాలు తిరిగికూడ ప్రచారం సలిపారు.

కనుపూరు.— ఈ గ్రామములో 633 ఓట్లున్నవి. ఒక్కమాట మీద పడకవి. ఈ ఓట్లు కొలందారులవే అక్షేపిస్తే ముందుగా అన్నీ యెగిరిపొయ్యేవి! వీటిని ఆధారం చేసుకొనే రంగయ్యగారు యీవ్యాపారానికి పూనుకొన్నది.

ముద్దుమూడి:— నల్లపరెడ్డివారి గ్రామం. వీరాఘవరెడ్డిగారు రావుగారికే యివ్వటం మంచిది అనే సలహా యిస్తారేగాని గట్టిగాచెప్పరు. ఓటర్లను నిర్బంధించకూడదనే థియరీ. నాయుడ్లు అంతా రంగయ్యకే నంటారు కులబంధుత్వాన్ని బట్టి. పాహేబుల సంగతా అదేలాఉన్నుందో చివరకు.

మనుబోలు పోలింగు:—

మనుబోలు, చెర్లోపల్లె గ్రామాలు కలిసి 365 ఓట్లు. చిన వెంకటసుబ్బారెడ్డి పలుకుబడి క్రింద ఉంటవనే కుమారరాజాగారి నమ్మకం. కొండయ్యగారి సంగతా జూపల్లివారు చెప్పినట్లు ఇది వరకెప్పుడు చెరుపు చేయలేదు. ఈదఫా దేనుడికె తెలియాలి. వెంకసుబ్బారెడ్డిగారు కంట్రాక్టరుల బురదలోకి దిగకుంటే గ్రామం కట్టుగా ఉండేది! వారు కంట్రాక్టరులోకి దిగినందున రైతులంతా జారిపోతున్నారు. లోపలంతా రైతుల్లో కుల్లేదేమంటే డబ్బు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి వద్ద రు 2000 లు ఉందట. రెడ్డిగారు లెక్కచెప్పకుంటేదని రైతులలో గుసగుసలు బైల్దేరాయి. విశ్వనాథరావుగా॥ ప్రక్కపనిచేయు దేశిరెడ్డి వర్తమానాలు పత్రికలపెట్టి ఓటర్లను ప్రబోధిస్తున్నారు. యీగ్రామము చివరకు ఏపక్క మొగ్గకుందో ఆపక్క జయమని వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారే అంటారు. అయితే కంట్రాక్టరులకు లొంగివా వ్యవయం ప్రబాధి గ్రామాన్ని గమనిస్తారని ఉంది. రైతులను వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు అనుసరిస్తే ఏక కుటుంబంగా కొంతకాలం ఉంటుంది, లేదా పశు ల్తంతి చెర్లోపల్లివారు, అబ్బిరెడ్డి, పెంచలరెడ్డి, సుబ్బారెడ్డిగారలు పదభ్రష్ఠుల్పైనా ఏకముఖంగానే యున్నారు.

బండేపల్లి:— కొండూరు, బండేపల్లి రెంటికి 85 ఓట్లున్నాయి. కొండూరులో నటశేఖర, అభినవచింతామణి, సత్యాపరాతితార, పుల్లారెడ్డిగారు నిరంతరం రంగయ్యగారికి సేవచేస్తున్నారు. పేదాలిక్క అన్నారుగదా! గ్రామమునసబు పుల్లారెడ్డిగారికి భయం ఏం నెత్తికితెస్తాడో నని అన్నారు. కొండూరు రంగయ్యకు, బండేపల్లి రావుగారికి వస్తయని అనుకుంటున్నారు.

వెంకటసాలెం: — చిట్టమూరు పుల్లారెడ్డి ఆదపాల వెంకటరామిరెడ్డిగారలు విషయం అంతా విన్నారు. రావుగారికే తప్పమన్నారు.

భుజభుజనెల్లూరు పోలింగు.

దీనిలో ముఖ్యమయినగ్రామాలు, కనుపర్తిపాడు, కనుమూరు, కాకుటూరు వీటిలో కనుపర్తిపాటివారు, దశయ్య, పుట్టారెడ్డి, వెంకట్రామిరెడ్డి, వెంకురెడ్డిగారలున్నూ ఇతరముఖ్యనాయకులున్నూ ఒక్కఓటుకూడతప్పదని అందరు అన్నారు. కాని వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారికి యింకా దిం పుడుకల్లాముఆస యెందుకుందో తెలియదు. యీ గ్రామస్థులు రామిరెడ్డిగారి యెదుట ఒకటిచెప్పి మరొకటిచెయ్యాలిసిన అవసరముగూడ ఏమీ లేదు. అనవసర ఆశోపాలుపెట్టి ఇతరగ్రామాలలో బలం సంపాదించుకోవడానికే యీపన్నాగం.

కనుమూరు:— ఈవూళ్ళో రంగయ్యకు బంధువులువుండేమాటనిజం. కాని యిది వెంటట్లా? ఎవరుఉత్తములో తెలుసుకోలేరా? ఈగ్రామంలో మస్తానయ్య పురుషప్రశస్తం. ఎప్పుడూ యాత్రికులు పోతుంటారు. కాని కోర్డుకేయాలనే సంకల్పం యీనాటికి జిల్లాబోర్డుకు బట్టలే వెంగన్నకూడ యిందుకుప్రయత్నించలే. అంతే గదా పెద్దగా మాట్లాడలేని రంగయ్యమాత్రం అన్నారు అవూరివారు. ఇక్కడ మెజార్టీ రావుగారికదే!

కాకుటూరు:— యీగ్రామంలో వారిని అడవిలోని కట్టెకంపకు బాధపెడతారనేభయం ఉంది కొందరికి. అలాంటి భయస్థుల ఓట్లు రంగయ్యగారికే! తక్కినవి రావుగారివి.

ఇకయీభుజభుజనెల్లూరు పోలింగు సంగతి కనుపూరులో రంగయ్యకెంతో, భుజభుజనెల్లూరులో రావుగారికంతే. ఇతరగ్రామాలన్నీ రావుగారికే మొగ్గు. తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు అనారోగ్యంతో ఉండికూడా ప్రతిరోజు యీసర్కిల్‌లో ప్రయాణం సాగిస్తూనేయున్నారు. ముప్పాతిక మూడువీసాలు రావుగారికి మొగ్గగావుంది.

తక్కినవారుకూడ తెద్దువాకి వ్రతం చెరుపుకోకుండా ప్రజాపక్షాభిమాని, విశ్వనాథరావుగారికే ఇస్తే జస్టీసువారి కుర్లుకొంత లైటుపెట్టొచ్చు. ఓటర్లు యుక్తాయుక్తం గమనించాలె.

——

రంగయ్యగారూ!

"ఓట్లుకమకుయివ్వము; విశ్వనాథరావుగారికే యిస్తామ"ని ఒకానొకగ్రామస్థులు చెపితేవారికి రు 2000 ల స్పెషల్ వర్కు కంట్రాక్టుయిచ్చేట్టు శిఫారసుచేస్తాను, ఓట్లుయిప్పించమని అడిగావట నే నిజమేనా?

—ఒక ఓటరు.

బహిరంగ లేఖలు.

పెద్దినేని రంగయ్యగారికి

అయ్యా!

తమరు మా సర్కిలుకు గత తాలూకా బోర్డుకు షుమారు 1½ సం॥ మెంబరుగా యుండినారు. ప్రథమమునుండి తమరికి జస్టీసు పక్షమువారియందే అభిరుచి. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షనులో తమ ఓటు జస్టీసుపక్షమువారికే పడినది. తమరు బోర్డులోనున్న 1½ సంవత్సరములో ఎప్పుడైనా లేచి రెండు ముక్కలు మాట్లాడింది కాని, ఈ సర్కిలు గ్రామాలకు ఏ విధమైన సేవచేసిందిగానిలేదు. తర్వాత రాబడిన జిల్లాబోర్డు ఎలెక్షనులో జస్టీసు పక్షీయుడును, కంట్రాక్టర్ల వ్యామోహితుడునయిన వెంగన్నకు ఓట్లుయిప్పించినావు. కాని అప్పట్లో వెంగన్న గెల్వలేదు. తర్వాత పొన్నపోలు శేషురెడ్డిగారి మరణాంతరము రాబడిన ఖాళీకి కాంగ్రెసువారు గోపాలురెడ్డి గారంతటి వారిని నెట్ట సంకల్పించుకొన్నప్పుడు, ఈమాటు వెంగన్నకు ఛాన్సు యివ్వమని మీరుగూడ గట్టిగా పట్టుబట్టితిరి. ఆ యవకాశమునుగూడ మీరే వినియోగించుకొంటిరి. వెంగన్న మెంబరుగావచ్చి ఆయనచేసిన ప్రజాసేవ యేమీలేదు. ఒక్కనాడుగూడ లేచి నిలువోని రెండుమాటలు మాట్లాడిన పాపమునలేదు సరిగదా జిల్లాబోర్డు మెంబర్లు చెయ్యకూడదని కంట్రాక్టర్లలో భాగాలుపెట్టుకొని అధికార దుర్వినియోగం చేసినారు.

మొదట యవకాశము అసెంబ్లీ ఎలెక్షనులో కాంగ్రెసు అభ్యర్థియు, రైతు నాయకుడును మీ కులస్థుడును స్వార్థత్యాగియు, సీమకువెళ్లి ఉత్తమవిద్య నభ్యసించి, ఈ దేశమున వచ్చియప్పుడ్ కళాశాలలో రు 500 ల ఆచార్య జీతమును వదలుకొని ప్రజాసేవకు దూకి నిరంతరము సేవజేసి తాను, తనపత్ని జైలుకు పోయిన దేశాభిమాని రంగనాయకులుగారికి ఓట్లు యివ్వకుండా, బొబ్బిలి రాజాగారి జస్టీసుపక్ష నియోజకుడైన చదువు, సంధ్య యెరుంగని అభ్యర్థికి ఓట్లనుయిప్పించి, నీ కమ్మ సంఘమునకు, నీ గ్రామానికి, నీ జిల్లాకు, నీ దేశానికి తీరని అపవాదం తెచ్చిపెట్టినావు.

కావున నీవు జస్టీసు పక్షీయుడవు, రైతులకు తీరని అపకారముకేసిన జస్టీసువారికి విధేయుడవు. మద్రాసు కౌన్సిలు ఎన్నికలలోగూడా జస్టీసువారికే నీవు ఓట్లుయిప్పించి పాపాన్నికట్టుకొన్నావు. నీవు ఓట్లుయిప్పించిన శ్రీ॥ గా॥ రామచంద్రారెడ్డిగారు, సేలం, తిరుచునాపల్లి సెటల్‌మెంటు అడ్జర్నమెంటు తీర్మానానికి శాసనసభలో రైతులకు వ్యతిరేకంగా ఓటుచేసినది తమ కెరిగినదేగదా? తాము ఓట్లు ఇప్పించిన కుమారరాజాగారు గవర్నమెంటు గ్రామాలకు, ధాన్యంధరలుతగ్గి రైతులు చెడిపోతున్నపుడు రు 1 కి 0-5-4 లు శిస్తు తగ్గించవలసినదని తీర్మానం వచ్చినప్పుడు మీ కుమారరాజాగారు కౌన్సిలులో లేకుండా ముఖం తప్పించారు.

ఈ విధంగా ప్రథమనుండి ఇప్పటిదాకా దేశద్రోహులైన జస్టీసువారికి సహాయంచేసి, ఆ జస్టీసు పార్టీలోచేరి, గత నెల 29 తేది జిల్లాబోర్డు మీటింగునాడు జస్టీసు వారి వద్దకు నెల్లూరుకు పోయి వారిచే జిల్లాబోర్డు స్థానమునకు నిల్చబడి తిరుగా గ్రామాలకువచ్చి ఓట్లు యివ్వమని అనుగుటకు నోరెట్లా ఆడుచున్నదో మాకు తెలియుటలేదు.

ఇప్పుడు జిల్లాబోర్డుకు ఈ సర్కిలుకు నిల్చబడిన మీ యిద్దరిలో విశ్వనాథరావుగారు, విద్యాధికులు బి. ఎ బి. యల్. వరకు చదివినవారు ధైర్యంగా పోరాడగలిగినవారు. కంట్రాక్టర్ల పచ్చిలేనివారు. గత 4 ఏండ్లగా మునిసిపాలిటీలో వారుచేసే ప్రజాసేవ మేము ఎరుగుదుము. వారు కాంగ్రేసు పక్షులు, కాంగ్రేసు పార్టీకి ఎప్పుడూ వ్యతిరేకం చేసియుండరు.

తాము విద్యాధికులంకారు. కాంగ్రేసుకు చెరుపుకేసినవారు, మీరుమిక్కిలి రైతులకు ద్రోహం చేసిన జస్టీసు పక్షీయులు.

పై తారతమ్యములు గమనించినయెడల మీకు మేము ఓటు యివ్వజాలము, విశ్వనాథరావుగారికే ఓట్ల నిచ్చెదము. మీకు పొత్తుగా ఛాన్సు లేదు. కావున ఈ దఫాకు తాము వదలుకొని తాముగూడ ప్రజాక్షేమమునకు సాయముజేతురని వేడుచున్నాము.

కనుపూరు సర్కిలు ఓటరులు.

——

స్వతంత్రవారి అబద్ధాలు.

——

అన్నంరెడ్డి వెంకురెడ్డి గారి ప్రకటన.

——

గత 17 తేదిన వెలువడిన స్వతంత్ర పత్రికలో నేను కనుపూరు సర్కిల్ జిల్లాబోర్డు ఓలెక్షనులో పెద్దినేని రంగయ్యగారికి ఓట్ల ప్రచారము చేయుచున్నట్లు ప్రచురించబడినది. ఇది సర్వ అబద్ధము. సదరు జిల్లాబోర్డు స్థానమునకు శ్రీ విశ్వనాథరావుగారును, పెద్దినేని రంగయ్యగారును నేనును ఈనెల 1 తేది నామినేషన్ వేసితిమి.

కాని ఈ బోర్డులో శ్రీ విశ్వనాథరావు గారివంటి సమర్థులుండుట ఉచితమని తలచి నా అభ్యర్థిత్వమును వదలుకొని, శ్రీ విశ్వనాథరావుగారికే నా సర్వశక్తుల వినియోగించి పనిచేయుచున్నాను. నే నెప్పుడును పెద్దినేని రంగయ్యగారికి సహాయం చేస్తానని చెప్పినదిగాని, చేసినదిగానిలేదు. ఈ అబద్ధ ప్రచారానికి కారణం దురూహ్యము.

మడమనూరు
20—8—35. } అన్నంరెడ్డి వెంకురెడ్డి.

మహాళాదిసుగంధతైలము

తలమెరుగునకు వుపయోగించుకొన్నచాల్యవు తలనొప్పి కండ్లమంటలు చిరకాలముండి బాధించు తలనొప్పులను నివారించి వెంట్రుకలను కుచ్చులవలె పెంచును.

4 ఔన్సుల సీసా రు .0—8—0.

తిమిరభాస్కరాంజనము

కండ్లకు కాటుకగా నుపయోగించిన పరుకలు, చీకటి, తిమిరములు, నీరుకారుట (క్యాటరాక్ట్) మొదలగు కంటికి సంబంధించిన వ్యాధులను పోగొట్టును.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల,
హెడ్డాఫీసు బ్రాంచి
కో వూరు. ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

విలేఖకుల అభిప్రాయములకు పత్రికాధిపతులు బాధ్యులు కాజాలరు.

జ॥రై॥సం

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
23-8-1935

కాంగ్రెస్ ధర్మములు.

గడచిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల అనంతరము కాంగ్రెసుబలము ప్రపంచమునకు విదితమైనది. భరత వర్షమునందలి ఇతర రాజకీయ పక్షములవారు మాత్రమేగాక, పాలక వర్గములును కాంగ్రెసు మాట యన్న నిలిచి యోచించవలసిన పరిస్థితులేర్పడినవి. విదేశములందును భరతవర్షమునగల యొక కాంగ్రెసేయనియును, సుప్రసిద్ధమయినది, ఎక్కువ జనసంఖ్య గల్గి, అఖండ త్యాగమొనరించి, ఉత్తమోత్తమాదర్శములను ముందిడుకొని, నిరంతర కార్యదీక్షా సమోపేతమైనందున కాంగ్రెసు మహాసభాభిప్రాయములకు వెలలేని విలువ వచ్చినది.

నిర్మాణ సౌష్టవమును, ధనసాధన సంపత్తియును, అధికార బలమును గలిగిన దొరతనముయొక్క పాలనావిధాన లోపములను కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్భయముగ నెదుర్కొనుటకు వచ్చిన బలమున కంతటికి తన నైజతత్వమును, ఆదర్శములును, అనుష్టానములే కారణములు. ఎంతటి ద్రవ్యమునైనను, ఎంతటి స్వచ్ఛంద దళమునైనను, ఎన్నికష్ట పరంపరలనైనను, కాంగ్రెసుమహాసభకు సంకల్పమాత్రాన సులభసాధ్యము లయినవి. కాంగ్రెసు మహాసభ కొన్ని తీర్మానములు గావించినదన్న, అవి అఖిలభారతావనియందు అమలున నున్నవన్నట్లే. గనుకనే ఎల్లర హృదయములును కాంగ్రెసు వంకకు తిరిగినవి

కాంగ్రెస్ ఎన్నికలందు పోటీచేయగలదన్న స్వార్థవాదులకు గుండెగాలమయినది. అధికారపదవులను స్వీకరింప జనదను కాంగ్రెస్ తీర్మానములను అవకాశముగగొని, చూరగొను చుండిన వారికి, నేడు, ఆ తీర్మానములు ప్రాణకంటకములైనవి. గా॥ శ్రీనివాస శాస్త్రి వంటి రాజకీయ మితవాద ప్రముఖులు కాంగ్రెసు ఎన్నికలందు పోటీకినిల్చి, అధికారమును స్వీకరింప నంగీకరింపకుండుట పొరపాటని వగచుచున్నారు. ఓటర్లకు వాగ్దానభంగము గావించిన అపవాదము కాంగ్రెసుమీద బడగలదని విలపించుచున్నారు. ఎన్నికలప్రవేశించినపుడు కాంగ్రెసు ఓటర్ల కొసగిన వాగ్దానమును శ్రీ శాస్త్రి గారెరుగరా? రానుండు సంస్కరణములు భరతవర్షమాంగీకరింపదనియును, నిర్బంధముగ నయిష్టులగు ప్రజలమీద బ్రిటిషుప్రజలు రొప్పించు నూతనరాజ్యాంగమునుండి భారతీయుల కాపాడుకొరకే, వానిని నిర్మూలించుకొరకే, యీ ఎన్నికలందు పోటీ చేయుచున్నారమని కాంగ్రెసువారు ఘంటాపథముగ చాటిన విషయము నేల శాస్త్రిగారు మరచిరో? సభ్యత్వమును నిల్పిన మాత్రాన, పదవిస్వీకరణము నిర్బంధమా, పదవీ స్వీకరణము సక్రమ మార్గమున నీ సంస్కరణములను నడుపుటకేనా?

సంస్కరణ ప్రయోగ విషయమిటు విమర్శనీయమైయుండ, కార్యనిర్మాణమునందును కాంగ్రెస్ ధర్మముల విషయమున వివిధార్థములు గావింపబడుచున్నవి. ఇతర దేశములందువలెనే, భరతవర్షమునందును బహువిధ సాంఘిక రాజకీయాంగములు గలవు. నూతనయుగాను సవరణములగు యుద్యమములును నిందు జనించుచున్నవి. కరాచీ మహాసభయందు కాంగ్రెస్ సువిధానమునందు మూలసూత్రములు నిర్వచింపబడియున్నవి. కర్షకులకు, కార్మికులకు అభయహస్తము నొసగుటకు మాట యివ్వబడినది. ఇంతమాత్రాన, తదుద్యమ నాయకులు కాంగ్రెసు మహాసంస్థ అఖిలభారతమునంగల ఇతరసంస్థల ప్రాతినిధ్యమునకు కాంగ్రెసు తిలోదకముల నొసగుచున్నదని భ్రమించుట తగదు. ధనవంతులును, దరిద్రులును, సంస్థానములును, (సంస్థానాధీశులు, అందలిప్రజలు) జమీనులు, శ్రోత్రియందారులు మొదలగు ధనవంతులకును కాంగ్రెసు మాతృక. కనుక, ఎల్లర స్వత్వములను కాపాడవలసిన ప్రచండబాధ్యత కాంగ్రెసు భుజములమీదగలదు. రైతు ఉద్యమనాయకులకీ తత్వమునందు పరస్పర వైరుధ్యము స్ఫురింపవచ్చును. అటులే సంస్థానాధీశులకును. అంతమాత్రాన, కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రచండబాధ్యత తొలగింపడగలదా. వివిధ వర్గములవారు ప్రత్యేకోద్యమములను నడుపవచ్చును. వారి ప్రాతినిధ్యము కాంగ్రెసునందు ప్రతిఫలింపగలదు. కాంగ్రెసు మహాసభ తగు విధమున వివిధ ప్రతిపత్తులవారిని సమన్వయింపవలసి యున్నది. కార్మికులకును, కర్షకులను అభయహస్తమిచ్చినంతమాత్రాన, ఇతర సంస్థలను నిర్మూలించుటకు కాంగ్రెసు ఏలపూనదను కొందరు వ్యక్తుల భావముల విమర్శనీయములు. కాంగ్రెసు మహాసభా ధ్యేయలను వాంఛించువారు ఆసంస్థపై దాడివెడలుటకుమారు, సర్వవిధములగు పాటవమును గల్గించి, సేవించుట యవసరము.

స్వతంత్ర ప్రలాపములు.

(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు మండలమున రైతు మహాసభలు జరుగుటయు, రైతాంగమున తీవ్రసంచలము గలుగుటయు, స్వతంత్ర పత్రికకు కొంత కష్టముగనే గన్పించుచున్నట్లు పాఠకులకు తెలిసియేయున్నది. కాంగ్రెసువారు రైతు ఉద్యమముపేర కాంగ్రెస్ ప్రచారము సలుపుచున్నారనియును, ఓట్ల ప్రచారమును సాగించుచున్నారనియును, స్వతంత్రయందు పలుమారు ప్రకటింపబడుచుండుట సామాన్యమయినది. జమీన్ రైతు పత్రిక యీ అసందర్భపు మాటలను అప్పటికప్పుడే ఎదుర్కొనుచూ, రైతాంగమును రాజకీయములనుండి ఎందుకు విడదీయవలయునో, యని ప్రశ్నించుచునే యున్నది. గాని, చెవిటికి శంఖూదినట్లయినందున. జమీన్ రైతు సంపాదకీయమున నీయాంశమును సంపూర్ణముగ విమర్శించి సంశయములను దీర్ప సంకల్పించినందులకు ఎల్లరును కృతజ్ఞులు. అంత స్వతంత్రయందు జవాబువచ్చినది. చదువరులను బాధించుచుండిన సంశయములన్నియును చాలవరకు కప్పిపుచ్చబడినను, పెక్కుసంశయములు నివారింపబడినందులకు సంతసింపవలయును. జస్టీసుపక్షమువారు ఎన్నికలప్రచారమున అవలంబించుచుండిన వక్ర మార్గములను సమర్థించుటకు స్వతంత్ర బూనుకొనజాలదయ్యెను. వారి నాయకుల సమయానుకూల ప్రచారమునూ అంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. రైతునకు రాజకీయములందు ప్రసక్తియుండ రాదను భ్రమయును చాలవరకు వీడినందుకు సంతసింపవలసినదే. ఓటు బలముగల్గిన రైతునకు రాజకీయములందు మూకీభావము సాధ్యము గాదని స్వతంత్ర అంగీకరించుచునే యున్నది. ఇక "తెలిసియు తెలియని నరుదెల్ప" నెటుల ప్రయత్నించుచున్నది? కేవలస్థానిక, గ్రామ్య వ్యవహారములందును, అఖిల రాజకీయ సమస్యలను ప్రవేశపెట్టి, రైతులను కలవర పెట్టుట పాడిగాదనియును, యీ విషయములను, వివిధ రాజకీయాభిప్రాయములవారును కలసి, ఏకకంఠముగబలికిన నెక్కువ యుపయోగముగ నుండుననీ, స్వతంత్ర పలుకుచున్నది. దొరతనమువారు తామొసగిన సంస్కరణములందయినను, రాష్ట్రీయ దొరతనమువారి ప్రతిదినచర్యలును రైతునకు సంబంధించినవిగాదా. ప్రభుత్వమువారి సకలచర్యలను రైతు వేయిదృష్టులతో గమనించుచునేయుండును. ఈ తరుణమున మనము కోరినను రైతెట్లు నిద్రింపగలడు?

రైతు బిడ్డనని మరియు స్వతంత్రకు రిసెటల్మెంటు విధానము రాజకీయము గాదనిస్ఫురించుచున్నాదా? తీవ్రాందోళనము గావించి, ప్రజాదృష్టిని కేంద్రీకరించి, దొరతనమువారికి తెల్పిన మండలముల గతి ఏమయ్యెనో, తెలియునిదా; దొరతనము వారికి మనము విన్నపములు గావించి, అడుగులకు మడుగులొత్త సాగిన నుపయోగముండగలదా.

మీదు మిక్కిలి, రానుండు సంస్కరణముల కాలమున, రైతుల బలమే ప్రధానముగనుండగలదు. రైతు సంఘములు బలీయములై దొరతనమును నడిపింపవలసియుండును. సకల రాష్ట్రీయ సమస్యలును, రైతు సంఘములు చర్చించి, తమ ప్రతినిధులకు హుకుములను పంపవలసిన తరుణము వచ్చుచున్నది. ప్రతిహాంశమునందును శాసనసభ్యులు తమ ఓటర్ల అభిప్రాయములను రైతు సంఘముల మూలమున కనుగొని, తదనుగుణముగ వ్యవహరింపవలసిన తరుణమాసన్నమైనది. ఇది తెలసియు, రైతు స్వల్ప హాంశములతోనో, తృప్తిపడియుండి, రైతు మీద ఆధారపడని బూటకపు పక్షములకు దేశమునుబాధించు రాజకీయ సూత్రములను వదలవలయునని సూచించుట అవజ్ఞతయా, స్వలాభతత్వమా?

ఎండమావులవంటి పేరాసలను అజ్ఞానులగు ఓటర్లకు కల్పించి, వారి ఓట్లను నయముననో భయముననో, సంపాదించి ఆ వెనుక, దేశారిష్టదాయక జస్టీసువర్గము పాల్జేయుటకుగా యెత్తబడు యెత్తులని యెవరు గ్రహింపరు! రైతుబిడ్డలే రైతుల నజ్ఞానాంధకారమున బడద్రోయవలచుటయెట్టి ప్రేమయో?

జమీన్ రైతుకు

పెండ్లికట్నము

నెల్లూరు తాలూకా కొత్తపాలెం దువ్వూరు బలరామిరెడ్డిగారి తమ్ముడు సుందరరామిరెడ్డిగారికిని, చేనిగుంట చేవాటి మునస్వామిరెడ్డిగారి కుమార్తె రాధాకృష్ణమ్మగారికిని 28-7-35 తేదిన జరిగిన వివాహ సందర్భమున చెరి రు 5 ల వంతున రు 10 లు చదివించి నందులకు వందనములు.

అధ్యక్షులు

నె. జి. జ. రైతు సంఘము.

* * *

నెల్లూరులో తిరిగి ఇండ్లు సోదాలు.

22-8-35 ఉదయం పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరున్ను సి. ఐ. డి. వారును లక్ష్మీ ప్రెస్, ఉండు పాటూరు సుబ్బరామయ్యగారి ఇల్లు సోదాచేసిరి. "కమాలు పాషాజీవితము" అను పుస్తకము తీసికొనిపోయిరి. ఇంకేమి దొరకలేదు.

నెల్లూరు డైరీ.

(విమర్శకుడు)

హిందూదేశ క్లైవ్ రాయిగారి నియామకానికి తర్వాత వెంకటగిరి దివాను నియామకం, నెల్లూరు మునిసిపల్ కమిషనరు నియామకం, హెచ్చుకల కొపమున్నది నెల్లూరి హిందూదేశమువకొత్త సింహపురీ కూలకు నరసింహాచారిగారు గూడ ప్రయత్నిస్తున్నారంటగారు కాని జిల్లాకోర్టు వకీల్లులకే నేమళ్ళ ఆచారిగారు దివానుగిరి కెట్లా ప్రయత్నిస్తారు! నిజం తెలిస్తే విమర్శిస్తాం వృధాగా ఎందుకు పరాయిబిడ్డమీద రైతులంలోకేది పూర్తి అవకాశాలున్నట్లి, ఎలెక్షన్లలో తోడ్పడేటం సమర్థులు దివాను కావాలని, జమీన్ రైతు సంఘపు సలహాలు పాటిస్తే, ఎస్టేటు, రైతులు బాగుపడతారని. పెరిందు ప్రిన్సుగారి దయ ఉంటే ఈ కోర్కెలు విపరీతాలు కావు. మహానుభావుడు నారదమహాముని రాఘవులు నాయుడుగారు పదవిస్తారా అంటూరు మాయమర్మాలెరిగిన రైతు పెద్దలు.

* * *

ఎక్కడావినని చిత్రరత్నాలు, వెంకటగిరి ఎస్టేటుగనిలో తొవ్వేకొందీ దొరకతవి. ఉత్తర ఖండం తాలూకాల్లో క్రొత్తగా తహసీలుదార్లు వస్తుండగానే ఒకమాటు తన గ్రామాలన్నీ సంచారం చేసివస్తారట. ప్రతి గ్రామంలో యీ కాలికాశక్తి ప్రవేశిస్తుండగనే గ్రామాములలో తోరణాలుకట్టి మంగళ తూర్యములతో రైతులు ఎదుర్కొనవలెనట, పురోహితుని భార్య హారతి బట్టవలెనట, గ్రామానికి రుశుల వంతున హారతి కట్నము సమర్పించవలెనట. యీ వాల్లు రూపాయలు గ్రామశిస్తు వసూలుజేసే గ్రామాధికారి భరించవలెనట. ఆహా యెన్నివిధాల దోస్తున్నారో చూచారా యీ క్రేతలు!

మొన్న క్రొత్తగా కొచ్చన్లకోటకు వచ్చిన శర్మగారి పర్యటనం పూర్తిఅయి దేముడు యిల్లు చేరాడట.

మారేళ్ల తహసీలుదారుగానున్న ఒక అధికారి సకుటుంబ బంధుమిత్ర సపరివారంగా గ్రామాల్లో కరణాలిండ్లమీదబడి తినడమేగాక తద్దినాలు గూడ కరణాలిండ్లల్లోనే పెట్టడమట! ఇవీ అపూర్వరత్నాలంటారు చరిత్రకారులు.

* * *

వెంకటగిరి ఉత్తరాది తాలూకాల నౌకర్లకు 7 మాసాల జీతాలు ముట్టలేదట. చిన్ననౌకర్లకు చావుగాని, పెద్దఉద్యోగుల కేమయ్యా! నెలభత్యాలు, ముడుపులు, దినదినం పల్లెటూళ్ల మేఘాలు వర్షిస్తుండె, 10 మాసాల కొకమాటు జీతాలు ఒకపద్దుగా రావటం లాభమేగా! నెలకు రు 1-4-0 జీతగాండ్లకతే విచారకరం.

* * *

కొందరు పెట్టిపుట్టిన మహారాజులకు ఆపదలుగూడ అదృష్టాలుగానే పరిణమిస్తవి. ఒక మహానుభావుడికి ఇండ్లు దహనమై ఏకొద్దో నష్టపడితే, ఆపేరుతో అనేకవిధాల సంపాదిస్తున్నాడు. దీనినే "లక్" అంటారు జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞులు.

* * *

ఉత్తరఖండంలో వెంకటగిరి ఎస్టేటు తహసీల్ దారులకిది మహామూలుకాలం. కంచెలు వేలియా వేయటానికి పల్లెల్లో సరిహద్దులు ప్రారంభించారట. కోళ్లు, సురిపిళ్లు, ఆవు, ఫలితం కొంపలుజేరితే లాభనష్టాలు తేలతవి. తహసీలుదార్లనే వ్యవసాయికులకు కొలువుచేశారు. కాలవర్షాలు వారికి చక్కగా వర్షిస్తవి.

* * *

తిరుత్తని జమీన్ రైతుల మహాసభ

ఎం. జి. పట్నాయకుగారి అధ్యక్షోపన్యాస సంగ్రహము

ఆర్థిక మాంద్యమువలన రైతు పరిస్థితి కష్టంగను విషాదకరముగ పరిణమించెనని చెప్పక తప్పదు. ధాన్యపుధర తప్పదు వైరుకులతో చెప్పుటకు వీలులేదు. ఈ ఆర్థికమాంద్యము తాత్కాలికములగు కారణములవలన కలిగినదిగాదు. ఇంతవరకు ఆహారవస్తువులకు మనపై ఆధారపడిన విదేశములు తామే స్వయముగ కావలసిన ధాన్యములు పండించుకొనుచుండుటవలన మనధాన్యములకు ధరలు పడిపోయినవి. నయాము ఇండోచైనాలున్నగు దేశములనుండి బియ్యము మన దేశమునకు దిగుమతి యగుచుండు సంగతి మీరెరిగియేయున్నారు. విదేశ బియ్యము నిషేధింపవలయునా? లేదా? యనునది మనము పరిష్కరింపవలసిన సమస్యయే? కార్మికులకును బీదలకును చౌకగ బియ్యము దొరకకుండు అరికట్టుట బీదలకడుపుపై గొట్టుటయని కొందరియభిప్రాయము. జీవనాధారభూతుడగు రైతుతన ప్రతిపత్తి నిలుపుకొనుటకు రక్షణ యొసగవలసినది అవసరమని మరికొందరి యభిప్రాయము. కాని యీ అభిప్రాయభేదము భ్రమప్రమాదజనితము. రైతు పన్నునుండి జీతముల నొకస్థాయి నుంచుటలోను పండించువారు సరియైన ఆర్థికస్థితిని నిలువబెట్టుకొనుటకును యిట్టి రక్షణము తప్పనిసరియగుచున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు యీవిషయము నెప్పుడో గుర్తించిరిగాని భావిభారత ప్రభుత్వముచేతిలో నున్నది. రైతులు యీ ఆర్థిక మాంద్యమును జూచి భీతావహులు గాకూడదు. ఆత్మవిశ్వాసమున ముందునకు నడువవలయును. ప్రభుత్వమువారును జమీందారులును పన్నులతగ్గించియు, వేరుమార్పులను ప్రోత్సహించియు రైతులకిప్పట్టు సాహాయ్యము జేయవలసిన అవసరమెంతేనియు గలదు.

వ్యవసాయము మన దేశమునందభివృద్ధి గావలయునన్న మనయున్నత విద్యాలయములలో వ్యావసాయక విషయములకు ప్రాధాన్య మివ్వవలసిన అవసర మెంతేనియు గలదు. వ్యవసాయకశాల విద్యకును సెకండరీ స్కూళ్ల చదువునకును సంబంధముండవలసినట్లు "కరికులము"ను మార్చవలెను. ఇందువలన దేశములో వ్యవసాయకుటుంబముల నిరుద్యోగసమస్య కొంతవరకు కుదటపడగలదు. వ్యవసాయమే మన దేశమున ముఖ్యపరిశ్రమ. విద్యావంతులును తెలివిగలవారును ఇందుచే జేపట్టినవనే గాని తగినంత అభివృద్ధి యీవిషయమున గలుగజాలదు. రైతుబిడ్డలు ఇప్పటి భోగప్రవృత్తి వీడవలసియున్నది. భూస్వాములను ప్రభుత్వమువారును యిందుకు తగు ప్రయత్నములు సలుపవలెను. రైతులు వానిని వినియోగించుటకు సంసిద్ధులై యుండవలయును.

ఋణ గ్రస్తత

రైతులలో ఋణగ్రస్తత మితిమీరిపోయినది. పరిస్థితు లిట్లేయుండిన రైతు కోలుకొనజాలడు. ఋణభారోద్యమము యీవిషయమున ఏమాత్రము సహాయకారి కాలేదు. భూమి, "పరాధీన వస్తువు" యీవిషయమున ఎంతమాత్రము సహాయకారియగునో చెప్పుటకు వీలులేదు. వడ్డీరేట్లను నిర్ణయించుటవలన నీసమస్య అల్లెపరిష్కరింపబడజాలదు. ఈ సమస్య తీవ్ర సమాలోచనమునకు గురికావలసియున్నది. తాత్కాలిక పరిహారములు ఉపయోగకారులు కాజాలవు. మొత్తముమీద నేను చెప్పదగినది యీ సమస్య తీవ్ర పరిశీలనమునకు గురికావలసినదనుటయే.

వ్యవసాయపుసంఘము.

ఇంతకుముందు చెప్పబడిన విషయముల నన్నిటిని సింహావలోకన మొనర్చినపుడు రైతుపరిస్థితి మిగుల అపాయకరస్థితియందున్నదని చెప్పవచ్చును. రైతుపతనము సంఘమునకు అతనిపాతము. అందుచే రైతుసమస్యలను రక్షించుటకు వ్యావసాయసంఘ మొకటి అవసరమని మీ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు సూచించిన సూచనను నేను హృదయపూర్వకముగ నామోదించుచున్నాను. రైత్వారి ఇనాందారి జమీందారి ప్రాంత్యములందన్నిటియందుగూడ రైతుసమస్యయొక్కటే. పన్నుల పద్ధతులయందు భేదముండుట నిజమే. పన్నుల నిర్ణయమునందు భూస్వామికిని రైతుకును భేదభావ ముదయించుటయు సహజమేకాని యితరవిషయములందు అందరి అక్కరలను ఒక్కటే! అట్టివిషయములందు సముదాయికకృషికి అవకాశముగలదు. ధరలు పెరిగించుట భూమియందలి ఫలితాదాయమును హెచ్చించుట అనునవి సాముదాయిక విషయములు. ఇట్టిసాముదాయికాభివృద్ధికి పాటుబడుటకు గాను ఒక సంస్థ యెంతేనియు అవసరము.

మంత్రసాని మద్రాసు చేరింది. కమీషనరు ప్రసవం సిద్ధోరహా? జ్యోస్యులు చిత్తానక్షత్రంలోనే ప్రసవం అంటున్నారు "చే, చో, రా, రి, చిత్త కాబట్టి "రా" అక్షరంతోనే ప్రారంభమయ్యే పేరులే నిజమౌతుందని 'హోరా విలాస్' వారు అన్నారు. కుదుబోతూ కూరాకు రుచి అడగడమెందుకు?

* * *

కనుపూరు సర్కిల్ ఎలెక్షన్ పరిస్థితులు నానాటికి విశ్వనాథరావు గారి వంకకే మొగ్గుచూపుతున్నాయి. కంట్రాక్టునాయల కుట్రలు కండ్లుదెరచి కనుక్కొంటున్నారు ఓటర్లు. గాంధారిగూడ "యతో ధర్మ స్తతో జయః" అన్నది. చూశాం 30 తేది.

* * *

మోపాడుఫిర్కా జమీన్ రైతులకు విజ్ఞప్తి.

మన ఫిర్కాలో జమీన్ రైతు సంఘము ఇప్పటివరకులేదు. రైతులమగు మన కష్టములు నానాటికి వృద్ధిజెందుచున్నవి. సరిఅయిన ఆందోళన రైతులందు లేనికతనకే జమీందారులు నిరంకుశముగా ప్రభుత్వము చేయుచున్నారని వేరే చెప్ప నవసరములేదు. యిప్పుడు కొంతమంది పెద్దరైతులు నొకసంఘమును స్థాపించవలయుననియు, అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష ఇతరిత సంఘ సభ్యుల నెన్నుకొని కొంతపని జరిగించిన తరువాత గొప్ప నాయకుల నాహ్వానించి నొకసభ జరుపనిశ్చయించి యున్నారు. ఇది మ. రా. శ్రీ కూమాటి వెంకటప్పనాయుడు, పాతకమూరు వీరయ్య, భట్టుకు శెట్టి క్రిష్ణయ్య వగైరాల కృషిచేత ఏర్పాటుగా బడుచున్నది. గావున రైతులు గనందరు వారందరు యధాస్థితి చందాలు యిచ్చి సంఘములను స్థాపించుటకును, నిర్వహించుటకును, తోడ్పడుదురని ప్రార్థన.

ఫిర్కా జమీన్ రైతు

కంపసముద్రం వార్తలు.

ఉదయగిరి తాలూకా కంపసముద్రములో నారపరెడ్డి పోలుకురెడ్డి గారి గృహమున 14, 15 తేదులలో జరిగిన వివాహ సందర్భమున ఆనాటి ఆచారముగ యుండిన జీవహింసను మాన్పించి పతితులకు మార్గ దర్శకులైరి!

ప్రజావాణి

పర్లాకిమిడి వార్తలు

(స్వకీయ విలేకరి)

పర్లాకిమిడి క్లబ్బు.

గత బుధవారంనాడు శ్రావణ పౌర్ణమి రోజున్న యీ పూరిలో గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థుల క్లబ్బు ఒకటి స్థాపించేరు. ఇక్కడ వున్న సెటల్ మెంటు ఆఫీసుఉద్యోగస్థులు ఇందుకు ప్రధానులు. సెటల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు ఆనాడు క్లబ్బుకు వచ్చి ఉత్సవంజరిపేరు. వారు రెండు వార్తాపత్రికలు దైనిక రు 80/- విరాళము ఇస్తామన్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఆనాడు ఊరిలోని పెద్దలు కూడా కొందరు ఆ ప్రారంభోత్సవము చూచుటకు వెళ్లేరు. ఇక్కడవున్న రాచకీయులను పట్టి గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులు కానివారి నెవరిని (గ్రామంలోని పెద్దలను) క్లబ్బులో మెంబర్లుగా చేర్చుకోకూడదని నిశ్చయించుకుంటున్నారట. అయినా విరాళము లెవరయినా ఇస్తే పుచ్చుకొంటారట. అకతపత్రికలు వగయిరాలు యెవరయినా చదువుకోవచ్చును. ముందు ముందు ఏఒత్తిడిచేతనో క్లబ్బుకు ఇల్లుఅద్దెకు ఇచ్చినవారు ఇల్లుఖాలీ చెయ్యమంటారేమోనని భయంచేత పదిసంవత్సరముల వరకు యింటికి ఖరారునామా రాయించుకొన్నారట!

పర్లాకిమిడి ప్రజల దాహము.

ఏనాడు పర్లాకిమిడి రాజులు సాగరములు చెరువులు త్రవ్వించేరో ఆనాటినుండి తాలూకాలో ప్రజలకి ఇవేదాహాలకు ఆధారంఉండేది. ఆరాజులు ప్రజలకు దాహాలకు నీరువుండాలనే ఎన్నివిధాలనయినా నీరుజాగ్రత్త చేసేవారు. కేవలం కష్టడి అపరావతారమని తాలూకా ప్రజల కోసరమే రాత్రింబవళ్లు పాటుబడుచున్నారని ఒరిస్సాకమిటీయెదుట వందిమాగధులచేత పొగడ్తలు కొన్న యిప్పటిపర్లాకిమిడిరాజావారి హయాములో పరిస్థితులు తారుమారయాయి. వేసవికాలము ప్రారంభంలో చెరువులో చేపలుపట్టేవారికి అమ్మేసి తాలూకాప్రజల దాహాలకు బురదమిగిల్చేస్తున్నారు.

పర్లాకిమిడిబస్తీలో సుమారు 20 వేలమంది ప్రజలున్నారు. సీతాసాగరం తవ్వించినప్పటినుండి యిదేపట్నములోని జనానికి దాహాలకి ఆధారం. మునిసిపాలిటీవారు మంచినీటిని సరుపరాయి లేవి కలిగించలేదు. (కొందరు పశువుల ఆస్పత్రి నూతినీరుతాగుతారు. ఇదికూడా రాజావారిదే.) ఈలాంటి పరిస్థితులలో గతవేసవిలో కిస్తుకు ఆశపడి సంస్థానంవారు సీతాసాగరంనీరు తీసేసి అతినూరు కవిలె ఆశేషనాం గ్రామానికి యిచ్చేసేరు. గత పదిమాసాలనుండి వర్షం లేదు. సీతాసాగరంలో ఒకబొట్టు నీరుమాత్రమే నిలవుండేది. కంపుతోను, బురదతోను యీనీటి నీప్రజలు తాగుతూ వచ్చేరు. యీమాత్రపునీరైనా ప్రజలకు దక్కదేమోనని కాలోలు మొన్నటి రోజున గోపాలపురంలోని రాజావారితోటకు నీరు కోసం చెరువులోనుండి బట్టలేసి నీరుతీయడం ప్రారంభించారు. ఆనాడు భగవత్కృప వల్ల వర్షంపడివుండకపోతే యిప్పటికి పట్నంలోని ప్రజలు దాహాలకినీరులేక గుక్కెడుచేసేవారేమో, లేక పూర్వపదలి పోవడమో తటస్థించివుండేది.

* * *

కందుకూరు తాలూకా పరిస్థితులు.

పంచాయతీలు—వాటివివరాలు

(పంచాయతీ విలేఖరుడు)

పంచాయతీలు ఉన్న గ్రామాలు	జనసంఖ్య
1. ఆనందపురం	1316
2. బిట్రగుంట	1911
3. చిమ్మిరేడిపాడు	1365
4. గోడవరము	789
5. కాకుటూరు	880
6. కరేడు	4452
7. మాచవరం	2248
8 కెట్టూరు	1597
9. పొన్నలూరు	2839
10. రాట్లూరు	397
11. శిరపల్లి	858
12. ఓగూరు	1995
13. జరుగుమల్లి	2689
జమీందారీ	
14. చెరుకూరు	2702

శాంక్షన్ అయినవి.

1. లింగసముద్రం పల్లి	2504
2. కొండముదుసుపాలెం	1519
3. నరిసింగోలు	1121
4. పలుకూరు	2886
5. పోకూరు	3355
6. రామయ్యపట్నం, రావూరు	2788
7. తంగేళ్ల	1450
8. కామేపల్లి	1774

పెండింగులోవుండేవి.

1. బసిరెడ్డిపాలెం మజరా	686
2. చేవూరు	1894
3. గుడ్లూరు	2777
4. కొండపి	2117
5. ముప్పవరము	2350
6. నందనవనము	1867
7. ఊళ్లపాలెం	1800
8. ఉప్పలపాడు	1885
9. వెన్నూరు	2392
10. లింగసముద్రం	3333
11. పాలిశెట్టిపాలెం రాళ్లపాడు	1298

ఇక స్థాపించ వలసినవి–గవర్నమెంటు గ్రామాలు

1. అనకర్లపూడి	1118
2. అక్కచెరువు	1155
3. భీమవరము	1945
4. దావల్లి	1345
5. చాకిచర్ల	2407
6. చలంచర్ల	1666
7. చిన్న కొత్తపల్లి	1056
8. చిర్రికూరపాడు.	1037
9. యిలవార	1673
10. ఇప్పగుంట	1485
11. జర్లపాలెం, పెదకొండ్లగుంట	1433
12. జిల్లెళ్లమూడి	1049
13. కలికివాయి	1071
14. కనుమల్ల	1383
15. కొల్లూరుపాడు, రాజుపాలెం	3173
16. కొవ్వూరు	1043
17. మహాదేవపురం	1591
18. మోచర్ల	2025
19. మోపాడు	1306
20. మొంగలిచర్ల	1080
21. నెర్నూరుపాడు	1120
22. పాకాల	4958
23. పచ్చవ	1541
24. పైడిపాడు	1865
25. పెరికెపి	1441
26. రావులకొల్లు	1296
27. శానంపూడి	1366
28. సోమరాజుపల్లె	1973
29. శర్విశెట్టిపాలెం	1011
జమీందారీ	
30. బోగనంపాడు	1261
31. చిన్నపవని	1003
32. కలవళ్ల	1101
33. కోటపాడు	1002
36. ముత్యాలపాడు	2900
34. నలదలపూరు	1107
35. శాకవరము	1254
37. చుండి	2201
38. వీరరాఘవునికోట	1277
39 ఓలేటివారిపాలెం	1120
40 తింగరాయకొండ	1102
41. దొడ్లూరుపాడు	1237

నోటు

ఈతాలూకా గ్రామాలు 186 లో పంచాయతీలు ఉండేవి. 14, శాంక్షన్ అయి ఎలెక్షన్ ప్రైసిలలో జరుగనున్నవి. 8, పెండింగులో ఉండేవి 11, కుల్లు 33 పోతే ఇక 41 పెద్ద గ్రామాలలో పంచాయతీలు స్థాపించబడవలసి యున్నవి. గ్రామాలలో పంచాయతీలున్నందున ఓట్లసంఖ్య హెచ్చుగాఉంటుందనే కారణంచేత ఊళ్లపాలెపు జమీందారుగారు యిప్పుడిప్పుడు వేల్యూని పంచాయతీలు స్థాపించడానికి పూను కుంటున్నారు కనిగిరిరెడ్డిమాదిరి వెనుకదుగు వెయ్యకుండా. ఇక ఆపొజిషన్ వర్గంలోచేరిన పెరుమాళ్లనాయుడు గారు, వీరారెడ్డిగారు, అచ్చిరెడ్డిగారు, దేవరపల్లిగారి గ్రామాలలో ఒక్క పంచాయతీగూడ స్థాపించరే! ఇకనైనావెంటనే వేల్యూని ముందు తమ గ్రామాలలో స్థాపించి తర్వాత తక్కినగ్రామాలలో స్థాపించ పూనుకోవాలె. గుడ్డుగూను, అనికారణాలు చెప్పితే లాభంలేదు. కాలంముందు వెళ్తున్నది. మనం వెనుకబడుతున్నాం.. పరుగెత్తాలెవాలు! పరుగెత్తాలె!!

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 627 of 35
O. S. No. 696 of 27

యిరవూరు వెంకురెడ్డి ట్రాన్సుఫర్ వాది

ఎదిరీలు

1. పెళ్లకూరు కోదండరామిరెడ్డి
2. ఆబోజ్జమ్మ పూపురామమ్మ
3. పోలు శ్రీదేవమ్మ
2, 3 మైనరులయినందున్న గార్డియన్ కాటంరెడ్డిసుందర రామిరెడ్డి
4. కాటంరెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి
5. ఆపట్టాభిరామిరెడ్డి
2 మొదలుసాకిన్ పడుగుపాడు, కొవ్వూరు తాలూకా
1. సాకిన్ వోజిలి, గూడూరు తాలూకా

} ప్రతివాదు్లు

ఈనెంబరుడిక్రీని అసలు వాదివల్ల యీ ట్రాన్సుఫర్ వాదిట్రాన్సుఫర్ చేయించుకొని, వారంటు అములుకోరివున్నాడు. ఇందుకు ప్రతివాదులకు యేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల శే 4—9—1935 దిన హాజరై కోర్టువారితో మనవి చేసుకొనవలసినది.

నెల్లూరు 21—8—35. } యం. నరసింహాచార్యులు, ట్రాన్సుఫరు వాదిప్లీడరు.

యాలంప్రకటన

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు కోర్టుఫయిల్ I. P. No 45 of 1931 నెంబరున యిన్‌సాల్వెంటు అయిన దొడ్ల రామిరెడ్డిగారి ఎస్టేటు తాలూకు కోవూరు తాలూకా విడవలూరు, అన్నారెడ్డిపాలెం, అలగానిపాడు గ్రామములలోని మెట్ట మాగాణీ భూములున్ను, అన్నారెడ్డిపాలెం గ్రామములోని ఇండ్ల నివేశములున్ను, నెల్లూరు తాలూకా బ్రహ్మదేవం పిడూరు గ్రామములలోని మెట్ట మాగాణిభూములున్ను, గూడూరు తాలూకా గూడూరు గ్రామములోని యింటి నివేశనము స్థలమున్ను, చెన్నూరు మజరా తిప్పవరప్పాడు గ్రామములోని మైకామైన్ భూమిన్ని, రాపూరు తాలూకా చాగణం గ్రామంలో మైకామైన్ ఉపయోగించగల మెట్టభూమిన్ని, నెల్లూరు టౌన్ గాంధీ చౌకులో యిన్‌సాల్వెంటు ఎస్టేటు ఆఫీసువద్ద శే 2-9-1935 ది సోమవారము మధ్యాహ్నము 1 గంట లగాయితు యాలంవేయబడును. సర్వే నెంబర్లు. విస్తీర్ణములు, హద్దులు, యాలము షరతులు, వగైరాలు తెలిపికొనగోరువారు యాలముకు ముందు యెప్పుడయినను, యాలము సమయమునను రిసీవరుగారివద్ద తెలిసికోవచ్చును.

ఓరుగంటి వెంకటకృష్ణయ్య,
స్పెషల్ రిసీవరు, 21-8-35.

ఇంద్రియసంజీవినీవటి

శ్రీవాంఛ లేనివారికి, యౌవనముపోయినవారికి, శుక్లనష్టము మొదలగు వ్యాధులచే వీర్యము పల్చనైనవారికి, స్త్రీల, కుసుమవ్యాధులకు వరప్రసాదము వంటిది. పథ్యములేదు అద్భుతమైన గుణమునిచ్చును.

50 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1—8—0.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగట, అతిసార, బాలగ్రహణి కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు అమోఘముగా పనిచేయును ఒక మాత్రకే గుణము కనుపించును.

25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0—6—0.
క్యేటలాగు ఉచితము—ఏజెంట్లు కావలెను.

సత్తి వెంకటరెడ్డి,
ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, యేలేటిపాడు,
పెనుగొండపోష్టు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

డోంగ్రే గారి బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను, బలమున్ను, ఆరోగ్యము, నిచ్చును. అన్ని స్థలములందు దొరకును.

ప్రొప్రయిటరు:—
కె. టి. డోంగర్ అండ్ కో.,
గిర్‌గాం-బొంబై.

ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు

1934–వ సంవత్సరపు అన్ని సవరణలున్నూ, ఇనాముల బిల్లున్నూ, చేర్చి, అన్నివివరణములున్నూ, యీ ఆక్టు క్రింది వ్యవహారములకు లిమిటేషన్‌లు తెలియగల షెడ్యూల్లో తోటిన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని బైండు చేయబడినది. ఆర్డరుతో సొమ్ముపంపువారికి పోస్టేజి సహా రు. 1—6—0 లు V. P. గా పంపగోరువారు రు 0-8-0 లు పోస్టు చీట్లు అడ్వాన్సు పంపవలెను. మేనేజరు:—

తెలుగు లా జర్నలు ఆఫీసు,
నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశమందు నాడీపరీక్షయందు ప్రఖ్యాతియు, స్వర్ణపతక బహుమానములను బడసిన

డాక్టర్. సి. ఎ. కె. చార్యగారి

ధాతుబల:—ఇంద్రియ పటుత్వమును, మంచి ఉత్సాహశక్తిని కలిగించును.
6 ఔన్సుల సీసా రు 1—8—0.

తాపగళ:— సర్వవ్రణములను త్వరలో కుదుర్చుటయందు అమోఘమైనది.
80 మాత్రలుసీసా రు 1—4—0.

శూల గజకేసరి:—తీక్ష్ణములగు కడుపునొప్పులచే కృశించువారలకు త్వరలో ఆరోగ్యమును చేకూర్చునది.
80 మాత్రల సీసా రు 2—4—0.

ది. తిరుమల ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి,
చిలకపాడు, మద్దులూరుపోష్టు, గుంటూరుజిల్లా.

నెల్లూరుజిల్లా యానాదిసంఘము.

(10-2-35 స్థాపితము.)

నెల్లూరులో 10-2-35 తేదీన జరిగిన నెల్లూరు జిల్లా యానాదిసభలో ఈ సంఘము స్థాపింపబడినది. ఉద్దేశము యానాదుల హక్కులకొరకు పాటుబడుట.

పంచాయతీసభ్యులు.

1. శ్రీయుతులు కె. వి. రాఘవాచార్యులు బి. ఏ. బి. ఎల్. (ప్రెసిడెంటు) 2. గందళ్ల పోలయ్య. 3 మండి విశ్వనాథం బి.ఏ. బి.ఎల్. 4 వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య బి.ఎ. బి.ఎల్. 5. చౌక్కా వెంగలయ్య. 6 పటూరి శేషయ్య. 7. కత్తి చెల్లమ్మ 8. కత్తి రంగయ్య. 9. తూములూరు అనంతపద్మనాభయ్య 10. ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య బి ఏ 11. మల్లాప్రు సుబ్బయ్య 12. అన్నదాత లక్ష్మీనారాయణయ్య బి.ఏ. బి.ఎల్. 13. సంటూరు వరిశెమ్మ. 14. తుపాకుల కొట్రాయులు. 15. వేమూరు లక్ష్మయ్య.

యానాదుల జనసంఖ్య.

1921 సెన్ససు ప్రకారం అన్నిజిల్లాలలో కలిసి 1,85,000 ఇప్పుడు 2 లక్షలుండవచ్చు. నెల్లూరు జిల్లా 79 వేలు గుంటూరు 18,000, చిత్తూరు 11,000, కృష్ణా 9,000, విశాఖపట్నం 6,000, చెంగల్పట్టు 4500, గంజాం 3500 ఇతర చోట్ల 5500.

సభ్యులు, సంఘములు; సభలు.

ఇంతవరకు జిల్లాలో చేరిన సభ్యులు సంఖ్య 1100. సంవత్సరచందా రు 0-8-0; 28 ఫిర్కా సంఘాలు, 1 తాలూకా సంఘము 1 జిల్లా సంఘము స్థాపింపబడినవి, జిల్లా యానాదుల సభ 10-2-35 తేదీన, రాష్ట్రీయ యానాదులసభ 21-3-35 తేదీన నెల్లూరులో జరిగినవి. మొదటి సభకు ప్రెసిడెంటు బారిష్టరు దేశభక్తులు టి. ప్రకాశంపంతులుగార్లు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు డి. స్వామిదాసుగారు బి. ఏ. మైయమ్ సి. ఏ. కార్యదర్శి. వచ్చిన జనము 3000, సభ రావుసాహేబు ఓ. విశ్వనాథరావు బి.ఏ బి.,ఎల్ గారు ప్రారంభించిరి. రాష్ట్రీయసభకు ప్రెసిడెంటు రిటైర్డు హైకోర్టు జడ్జీఅయిన దివాన్‌బహదూర్ వి. భాష్యం అయ్యంగారు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు విశ్వనాథరావుగారు, ప్రారంభోపన్యాసకులు వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు (సర్వెంట్సు ఆఫ్ ఇండియాలో సొసైటీ) 4000 మంది 120 గ్రామాలనుండి వచ్చిరి. 130 రూ సభ్యత్వపు చందాలక్రింద వసూలైనది. ఇతర సభలు 30 జరిగినవి.

సంఘాలవల్ల లాభాలు.

వెట్టిపనులు, పోలీసులకు, గ్రామాధికార్లకు పెద్దరైతులకు అనాదిగా చేస్తుండిన వెట్టిపోయింది. లక్ష్మీ సాహుకారుల వడ్డీబాధ తొలగింది. ఏవాయిదా తప్పిపోయినా కట్టిన వాయిదాలకంతా మళ్లీ కట్టవలసియుండేను. ఇట్టిబాకీలు రద్దుపడినవి. మేస్త్రీల మామూళ్లు గస్తులు పడకవంతులు, వరికోత, మూటలమోత, వనమోపులమోత, కట్టెపుల్లలు, కడికెలు, కోళ్లు, గుంజెళ్ల సరఫరా పూర్తిగా నిలిచిపోయినది.

ఇండ్ల స్థలాలు.

16 గ్రామాల యానాదులకు ఇండ్లస్థలాలు ఇప్పించవలెనని సర్కారుకు జిల్లా రెడ్‌క్రాస్ సంఘము వారు 25 గ్రామాలవారికి జిల్లా యానాది సంఘములవారు సిఫారసుచేసిరి. ఇసుకపల్లి, ఊటుకూరు, ఉలవపాళ్ల గ్రామాలలో యానాది పాలెములు క్రొత్తగా కట్టినారు.

సి. టి. ఆక్టు

ఈ సంఘాలు పెట్టినవిమ్మట జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు గారికి యానాదుల కష్టములు తెలుపగా వారు సుమారు 300 మందికి హాజరు పనుట రద్దుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. కొంతమందికి చీటీలు పోయింది. సి. టి. ఆక్టు అసలే రద్దు చేయుటకు అది వీలుపడకుంటే అందులోని పడికవంతులు హెచ్చు నిస్తుకరిగా ఇబ్బందులను తొలగించుటకు ఢిల్లీసభలో ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. రద్దుపోయినది.

కేసులు.

బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో కొండ్ల వరదారెడ్డిగారు మరికొందరు నిమ్మళ్ల శేషయ్య అను యానాదిని అతని కొడుకును కొట్టినందుకు కొడవలూరులో బలరామయ్య ఇద్దరు వెట్టివారు పన్నూరు వెంకటేశు అను సంఘమేస్త్రీని కొట్టినందుకు మొదటివారిపై పోలీసు కంప్లెయింటు, రెండవవారిపై క్రిమినల్ కేసు జిల్లా యానాదుల సంఘము వారు చేసిన పిమ్మట వారు జరిగిన పనికి చింతించి ఇకపై అట్లు చేయుటలేదని వ్రాసియిచ్చినందున వారిపై కేసులు వదులుకొనబడినవి.

భూములు.

కవ్వేరు దగ్గిర మరాటి ఈనె అనే ప్రదేశాన్ని మాగాణిభూమిని సర్కారువారు పేదలకు ఇచ్చుటకు తీర్మానించి 1935 జూన్ నెలలో చీట్లు వేయగా సుమారు 300 యానాదులకు తల ఒక ఎకరావంతున చీట్లు వచ్చినవి.

పాఠశాలలు.

నెల్లూరు సంతపేటలోను, ట్రంకురోడ్డులోను యానాదులకు పెద్ద వయస్సువారికి రాత్రిబళ్లు 3 మాసముల జరిపినాము. ఇద్దరు యానాది బాలికలు చదువుచెప్పినారు. నెలకు 5/-రు జీతం. యానాదిఫిర్కా సంఘ ప్రెసిడెంట్లు, కార్యదర్శులు మెంబర్లకు ప్రపంచ సంగతులు, చదువుట వ్రాయుట, లెఖలు చరిత్ర వగైరా సంగతులు 20 మందికి భోజన బస వసతులు ఏర్పరచి చెప్పించినారు ఈబడి 25-4-35 తేది జరిగినది.

యానాది హాస్టలు.

12 మంది (10 మంది బాలురు, 2 బాలికలు) యానాది విద్యార్థులకు నెల్లూరు రంగనాయకులపేటలో హాస్టలు ఏర్పాటు చేసినారు. వీరికి భోజనము జీతాలు, వగైరా ఖర్చులన్నియు జిల్లా యానాదిసంఘమే భరించుచున్నది. దీనికి వెలంపల్లి పెంచలయ్య మేనేజరుగా చాలశ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నాడు.

కమిటీమీటింగులు.

2 జరిగినవి.

కూలీలు.

పిచ్చుముంతలతో గ్రామాలలో కూలీలు రయితులు కొలుస్తుంటారు. ఇది చట్టానికి విరుద్ధం నేరము ఇట్టి ముంతలు వాడకూడదు. ఈదురాచారాన్ని రద్దు చేయుడానికి సహాయపడుతానని జిల్లా పోలీసు సూపరింటుగారు ఈ సంఘానికి తెలిపియున్నారు.

వి. రాఘవయ్య, కార్యదర్శి.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ మద్రాసులో అక్టోబరు 14, 15 తేదీల యందు జరుగవలెనని కాంగ్రెసభ్యులు నిర్ణయించిరి. కమిటీ సమావేశము పూర్తియైన తరువాత, 3 వారముల పర్యంతము కాంగ్రెసభ్యులు తమిళనాడులో సంచారము చేయుదురు.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

అభివృద్ధి

చేరినవ్యాపారము	రు. 27,00,000
పూర్తి చేసిన వ్యాపారము ...	,, 20,00,000
దాదాపు ఆస్తులు ...	,, 2,00,000
గవర్న మెంటు హామీలపెట్టుబడి	,, 95,000
చెల్లించిన క్లయములు (ఇండస్ట్రియల్) స్కీములు.	,, 2,50,000

"కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు" అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించియున్నారు.

ధారాళమైన కమిషను వేతనముపై పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,

మేనేజింగు ఏజంటు.

నెల్లూరు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగు యూనియన్‌వారి ప్రకటన.

ఫిక్సెడ్ డిపాజిటు తీసుకొనెదము. సంవత్సరమునకు 100-కి రు 3 లు వడ్డీ ప్రకృతము. ఒక సంవత్సరపు డిపాజిట్లే గైకొనెదము. ఇతరవివరములు మాయొద్ద కనుగొనవచ్చును.

కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకి కార్యాలయము, ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు. 28—6—35

కె. కృష్ణారావు, కార్యదర్శి.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కుక్షి చెడి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేజిక్కి, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వమంతయు కలుగజేసి, నాశనశక్తి ఉల్లాసము గల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్ద సీసా రు 3-4-0.
చిన్న సీసా రు 1-12-0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము

పోస్టుబాక్సు నెం 237, మద్రాసు.

కవితా ప్రణయము.

(షేక్ దావూద్ సాహేబుగారు)

శాసమయ ప్రపంచమున నా కెప్పుడెల్లపుడంతి
[భావవి
హ్వాసమెంనర్చి మున్నె ప్రదో షాదుమెందల్
[హృదయాంతరావసా
వాసమెకేని పాయమలకమ్మను నిద్దురపోకనీయకే
మో! సొగసుల్ ఘటించి కళముం బొనరించుకొనం
[దలంపగా

౨

కేనొక బుద్ధిహీనత ఘనీభవమూర్తి ని, కావ్యతైకవి
జ్ఞాన విరాగమాఃవుఁడ నన్నిటులేటికి బాధపెట్టె
[దో
మానిని! పావనప్రకృతి మార్దవమైనన తీవయా
[త్రిగ
ప్తాకముఖాలుఁజేసితి విపాదము ద్రావితినంటి
[నా పెలో

3

ఆకల వాలచాంగియుఁ రసార్ద్రని పురస్కృత నవ్య
[గీతికా
భావపరంపరల్ వొదమ పల్కె మనోహర! నిన్నె
[నమ్మినా
తీవిరపాంథశాలను రచించితి నీహృదయమ్ము
[నందునా
యావనభాగ్య మిష్టిడెదు నయ్యదుమల్ గ్రహి
[యింపు మింపుగా

౪

అనవినిడీలుపోయి లలనా! పపలేని నమస్కరించి నీ
మనమును ప్రర్ధపుచ్చితిని మానుముమత్సహవాస
[కాంక్షని
గ్ధన జను వేడఁ బోయిన కృథాయగుఁగాని లభిం
[మసేమి దృ
ష్టిని మరలించి సౌఖ్యముఁ డింపఁ జేలోకని
[స్వరింపుమా

౫

బాలుసనీవు బాంధవమనక వ్యతిరేకత జాతిభేద
[సం
సైక నిబంధనల్ గడచి యిట్లు పచారొనరించి
[సౌఖ్యకాం
క్షాకృతిఁబాయనేల కులపొధముబాసియు
[ఆచ్చుబావిలో
దూకినమాడ్కి సంకత మథోగతికిక్ గుతియా
[దు కంగనా

౬

కులము గుణమ్ము రూపమును కోరనెగాని లతాంగి
[యస్యజా
తులనటుపై నిరక్షులతో ఘటియించునె మైత్రి
[దృష్టి వ
ల్లులఁబ్రసరించినాయెదఁదలో వృథచేసితె
[జీవితమ్ముఁగో
మలి! యిపుడైనవచ్చిన ప్రమాదములేదు వరింపు
[మెవ్వనేక

౭

కలకాలంబు సుఖానుభూతికియి పెక్కుల్ గట్టు
[కోబోలు నె
చ్చెలి! కానీ మసుఖప్రపంచమున రాశీభూతమౌ
[దుఃఖ వ
ల్లులపేఁ బట్టుకొనంబ నేమి, విధి కల్లోలంబు
[లిట్లయ్యె నం
చు, లవకేృనియు వెన్కచింతిలిన నైష్ఠుర్యాల
[శిష్టంబగుక

౮

తనకు తనంత నే ప్రురుషుఁడావరియించెకు పట్ల
[సత్య సం
ధుని గుణిని స్మహాపవాంని దూరమెటింగినవానిఁ
[గోరఁజె
ల్లును సఖియా! సుధాసనములో రుచు లానిన
[కొంతపాని యి
బ్బున సరె, దీఁతపంచుదిను మోటులకయ్యెవి
[గోచరంబుకే

(సశేషము)

జెస్తపిల్ల

(రామ్)

౧

రెండిరంగుల గంధుచేపలు
తరుకు బెస్తుమాలాడుకుంటా
వాగులనకా వంకలనకా
నురుగు లెగరా పరుగులెత్తె
ఏటికడ్డం
పడవనడిపే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుఁగలిగిన బెస్తదాన్ని

౨

సుళ్లుతిరిగి త్రుళ్లిపడుచూ
సందరాలా మెంగిడీకోసం
సంబరాలా పట్టలేకా
సరసమాడా పరుగులెత్తే
ఏటికడ్డం
పడవనడిపే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుఁగలిగిన బెస్తదాన్ని

3

దరుల నూకే తరగలందున
రెయ్యపగలూ యొయ్యలూగే
చందురుణ్ణీ సూరియుణ్ణీ
నూసుకుంటా నవ్వుకుంటా
యేటిమీద
పడవనడిపే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుఁగలిగిన బెస్తదాన్ని

౪

తేలిపొయ్యే తెప్పమీదా
గాలికెల్లే చాపలెత్తి
ఏరుపలికే సుతిని గలిపి
యాలపదములు పాడుకుంటా
యేటిమీదా
పడవనడిపే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుఁగలిగిన బెస్తదాన్ని

౫

వచ్చెపొయ్యే వయసుకాండ్ల
మచ్చకైనా పడవమీదా
హెచ్చుతెగ్గుల గంగమీదా
కానిదబ్బులు గుంజుకోని
గంగకాడలి
గట్టుచేర్చే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుఁగలిగిన బెస్తదాన్ని

౬

నాన్నా పేరా దాశరాజా
నాదు పేరా మత్స్యగంధీ
ఏటికవతల గట్టుమీదా
అదిగో అల్లదె బెస్తపల్లె
ఏటిమీదా
పడవనడిపే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుఁ లిగిన బెస్తదాన్ని

విచిత్రతర జ్యోతిషము.

జాతకసంవత్స—తేదీ—"ప్రశ్న" యని వ్రాసి; పైకము ప్రాయుఁడు. 2 ప్రశ్నలకు ప్రశ్న జవాబులు రు. 1. సంవత్సర ఫలం రు. 1, జీవితచరిత్ర రు. 5, శ్రీ పేంధ అస్త్రలాజికల్బీరో. కొత్తగ్రహారం, కాశీ బుగ్గ పోస్టు. (గంజాం)

మూలవ్యాధి.

బవాసిన్ సంఘర్ చిరకాలమునుండియున్న వ్యాధిగాని, క్రొత్తదిగాదు. ఎట్టిస్థితిలో యున్నను కొప్పి, జిల, మొలలు, మంటబాధలను మొదటి పూతలోనే నివారణచేయును. ఆపకేవను లేక 3 రోజులలో సంపూర్ణగుణము. గుణమివ్వనిచో సొమ్ము వాపసు ఇవ్వబడును. వెల రూ. 2.

చెవుడు.

మా "బహిరోషక" తైలము చెవి బాధలకు అమోఘమయినది. చెవుడు చెవిలోనీరు, చీము కారుట, పోటు దురద, పుండ్లుమొదలగు వాటిని శీఘ్రముగ పోగొట్టును. వేలకొలది చెవిటివారు యీ ఔషధముచే గుణమొందిరి. గుణమివ్వని యెడల సొమ్ముతిరిగి యివ్వబడును. వెల రూ 2

శక్తిసుధా కార్యాలయం, ఘంబార్ వాడ 4-వీథి, బొంబాయి, నెం. 4.

రతి మాత్రలు

స్త్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివితీర్చుటకేవిధమ్?

ఇందు రస విషాదులు చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వత వనమూలికలతో గొప్ప యోగీశ్వరునద్ద గ్రహించి ముసలితనము లోకములో లేకుండచేయుటకు వీర్యపటుత్వము లేనివారికి లేపనశక్తి కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తి లేని స్త్రీలకు పుత్రభిక్షపెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈమహాయోగ రాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. సందేహించక వాడితీరుడు, లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అరగంటలో వీర్యమును రాయివలెజేసి రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగజేయుటలో గవ్వనకైపనికిరావు. చూచెదకేల కార్డువ్రాయుము.

డాక్టరు
ఎ. సాంబమూర్తి.
చికాకోలు.

60 మాత్రలు 5-0-0
కాంపిల్కు 80 మాత్రలు రు. 8-0-0.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి హొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు.

డాక్టర్ టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్
స్త్రీలకు దివ్యౌషధములు.

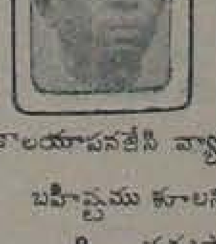

ఈదిగువ నుదహరించిన డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్ స్త్రీలపాలిటి వర ప్రసాదిని అని ప్రత్యేకముగా చెప్పనక్కరలేదు ఈ స్పెసిఫిక్స్ ఎందరో స్త్రీలు బహుఇష్టముతో నుప యోగించి స్వస్థతను బొందుటయేగాక, సంతానమునుగూడ గలిగి సౌఖ్యముగా యున్నారు. పుచ్చుకొనుటకు ఇంపితముగానివి, గుణములేని మొదలయినవాటిచే వృథా కాలయాపనచేసి వ్యాధిని వృద్ధిజెందింపకుడు.

బహిష్టము శూలనివారణి.

2. మర్మస్థానమునుండి విశేషముగా రక్తముపోవుచూ దానిచే గలుగు వ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

3. ప్రసవ కాలామృతము:—దీనిని ప్రసవించుటకు వారం, 10 రోజులు ముందునుంచి నుపయోగించిన కష్టములేక సుఖప్రసవము గలుగును.

4. ప్రసవించిన తర్వాత నుపయోగించు ఔషధము:—దీనిని వాడిన మలినమును భ్రాంతిగా బోగొట్టి తల్లి బిడ్డను ఆరోగ్యముగానుంచును.

ఖరీదు:—పైనముదుపరచిన 1, 2, 3 ఔషధములు ఒక్కొక్కటిన్ని రు. 3 లు. 4-వ ఔషధము రు. 2 లు.

పోష్టుద్వారా తెప్పించుకొనువారికి 8 అణాలు ప్రత్యేకముగా చార్జీచేయబడును. ఔషధములతోగూడ వాటిని వాడు పద్ధతులు పత్యముల వివరములు పంపబడును.

డాక్టరు టి. యస్. రామ్ యల్. ఎచ్. యం. యస్.(హానరిబ్యాకరి)
అర్హ్యకుందారివీధి, నెల్లూరు.

ఫ్రెంచ్సు యూనియన్.

సర్కస్ బాయి.

ప్రకటనలోని శివరాం వగైరాల వైనాలు కృష్ణుడు శివరాం యొక్క. శివగిరిరావుగారి పాట మధ్యరంగంలో మామూలుగా ఉండిన కృష్ణుడు రాసువానుద్యాంగక్ చేశాడు. శేషం, ముఖంలో ఆంగాన్ని గొల్పశే! శరీరం బాగానే ఉంది. But......సర్కస్ మాత్రం మెంచు గాని పాపం ఈ ప్రొడ్యూసర్ ఎంత మూలం గాని కొన్ని విషయాలు కట్టిపెట్టింది. "శాకాహారి విశాల వాటిల" లోపం ఉన్నా, ఫిల్ముకు గౌరవాన్ని తెచ్చింది. ప్రథమంలో ధరించిన చీర అందంగా ఉండేది. ప్రామిసురుకు, సర్కస్, హార్మోని యమ్ పాస్తున్నారు, అద్భుతం! పాఠాలిచ్చే! విశ్వనాథదత్తుడు తరిచాసాయినా పాటల పవ్వి చదివేలో మొదటగాడు కొన్ని పాటలు తీసిన పోలిక ధంగానికి కారణం, శిల్పమయంగా అంత హాయ్యిగా ఉండవచ్చు మీ తారంగం, పోలికాన్ని గమనిస్తే మంచి సెల్క్షనే! ఇక ఆత్మకృతికి దృశ్యాలు సాక్ష్యం. ఇక ఈ యత్నం రంగస్థలంలోకి రానిస్తే, యుక్త వయస్కులకు అవివాహ బాలికల ఈ కోటరికం జ్ఞాపకం వచ్చి పెడ్లింపు మానుకొంటారని భయం ఈ నాడు నాకు తప్పదే! ఈ యత్న కవి, స్వతంత్రుడు. అయినా లోపల చెప్తాం సరించుకోవటానికి చేమంలో కొంత లోపం కనుపడ్డది. అది పొరపాటుగా ఆమెకే కాదు వారికే చెప్తాం. మరొకటి, గయ్యాళితనం కొంత పోలిక ధంగంగాని విధంగా సవరించు, కోవాలె, ఇంతే భర్తనిభార్య స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం తీసుకొంటుందా, తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని రంగం అవకాశం ఇది కవికి సంబంధించినమాట. ఈ స్వాతంత్ర్యకాలం స్త్రీల రంగం బాగా నేడుంది. తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని దివాణంనాకు వచ్చితే అవకరికి పంటు మొత్తం వేసి ఫల్లుకూడికే10 పీ పాలఫలితం తేలింది. వెనక నాటకాలకంటె కొంత మెరుగే!

ఈలాటి లఘు విమర్శనలు మనవారిని ప్రోత్సాహించాలనే దృష్టితో వ్రాస్తున్నాం అన్యథా భావించరనే నాభావం.

విమర్శకుడు

నాయుడుపేట పంచాయతీ బోర్డు

బోర్డు సభ్యులు డి. చెంచుసుబ్బయ్యగారు రాబోవు మీటింగుకు యీ క్రింది ప్రశ్నలు పంపియున్నారు.

1. ప్రెసిడెంటుగారి యింటికి పంటి ఇంటి పన్ను యెంత? (2) 1934—35 కు ప్రెసిడెంటు గారి ఇంటి పన్ను చెల్లించినారా, లేనిచో, ఎందువల్ల? (3) జరిగే సంవత్సరం ఇంటిపన్ను చెల్లించినారా? ఎప్పుడు? (4) కొందరు ఆసాములమీద రైతెన్యుశీజులకుగా మా ను సు బ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట దావా పెట్టిన కేసులు తీర్మానమైనవా! ఏమని తీర్మానించినారు? (5) వాల్గవ ప్రశ్నలోని కేసులలో ప్రెసిడెంటుగారి మైనా పిటీషనులు సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో దాఖలు చేసినారా! చేసియుండినచో, దానివలన బోర్డుకు వచ్చిన నష్టమునకు ప్రెసిడెంటుగారు బాధ్యులగారా?

—ఒక విలేఖరి.

చిరుతపులి భయము

గుడ్లూరు:—

యీగ్రామమునకు తే 27—7—35 దీ రాత్రి ఒక శైలు పశువుల దొడ్డికురు చిరుతపులి ప్రవేశించి ఒక దూడ్నపోతును సంహరించెను. సమీపమునకే దానికి నివాసయోగ్యమగు అడవియుండుటచే దానియొక్క సంచారము మరల యుండని గ్రామస్తులందరును భయభ్రాంతులై యున్నారు. పోలీసువారును తగు జాగ్రత్తతో మెలగుచున్నారు.

—గ్రామనివాసి.

భారత శాసనసభ.

భారత శాసనసభలో అనధికార కార్యక్రమము సెప్టెంబరు 24 తేదీ జరుగునని తెలియుచున్నది. 13 తేదీన క్రిమినల్‌లా అమెండుమెంటు ఆక్టు ప్రతిపాదింపబడి, అనవసరమైన స్థానాలను తీసివేసి, ప్రస్తుతమున్నట్లే యుంచుటకు నిశ్చయింపబడినట్లు తెలియుచున్నది.

ఋణములకై ఖైదు తొలగించుటకు బిల్లు

ఋణములకై ఖైదు రద్దుచేయుటకును, ఋణములకై 10 ఎకరముల మాగాణిగాని, 20 యెకరముల మెట్టగాని జప్తుచేయకూడదని నిర్ణయించుటకును, సివిల్ ప్రొసీజరు కోడ్డును సవరించు సంకల్పముతో ఆచార్య రంగాగారు రాబోవు శాసనసభలో నొకబిల్లు ప్రతిపాదింప నోటీసిచ్చియున్నారు.

"దినమణి" రు 4000 ధరావత్తు

కెవ్ట్లా వ్యాసము.

మద్రాసులో వెలువడు అరవ దినపత్రిక "దినమణి"లో క్వెట్టా భూకంపమునుగూర్చి వ్రాయబడిన వ్యాసముకొరకు ప్రచురణకర్త రు 2000—0—0, ముద్రాపకుడు రు 2000—0—0 ధరావత్తు కట్టవలయునని దొరతనమువారు కోరిరి.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో.

E. P. 717 of 1934

O. S. No. 521 of 1931

రావి వెంకట్రామానాయుడు — వాది

ఎదిరిలు.

1. పణతులవవాలక్ష్మమ్మ
   పురపువెంకమ్మ
2. మండి చెలమారెడ్డి
3. ,, నాగిరెడ్డి
4. ,, సుబ్బారెడ్డి
5. ,, కేశవులురెడ్డి
6. ,, లింగారెడ్డి

} ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరువాది ప్రతివాదులమీద పొందియుండే ఆయకం డిక్రీబాకీకిగాను ప్రతివాదులు తాలూకు ఆయకంఆస్తిని యేలమునకు గావ కోరియున్నారు. కాబట్టి మీకు యేమయినా ఆక్షేపణ లున్నయెడల యీకోర్టువారి యెదుట 26—8—1935 తేదీన పగలు 10 ఘంటలకు హాజరయి మీకుగల ఆక్షేపణలను తెల్పుకోవలసినదిగా యిందుమూలమున తెలియచేయడమైనది.

నెల్లూరు, 19—8—35. } ఆమంచర్ల హనుమంతరావు వాది ప్లీడరు.

1935 ఫోర్డు V. 8. కారులు, ట్రక్కులు.

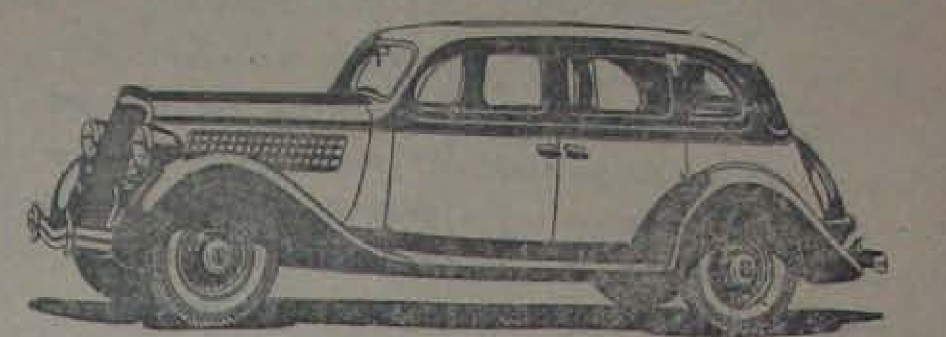

నవీన పద్ధతులతో అమర్చబడి, తక్కువ ఖర్చుతో పరుగెత్తు ఫోర్డు V. 8. మోటారు కారులనుకొని లాభము పొందుడు.

పూర్తి వివరములకు నెల్లూరు ఏజెంట్లు,

ఎ. రాఘవయ్య అండ్ సన్స్,

ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

సిన్హా ప్రభువుగారి ప్రశంస.

లండను,
5 సెప్టంబరు 1934

ది మేనేజింగు ఏజెంట్లు,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్.)
12 మిషన్‌రో, కలకత్తా.

అయ్యా,

నాస్వంత జీవిత భీమా పాలసీ నెం నెం 6349 యల్. బి పూర్తికాగానే, వాగ్దానము చేయబడిన మొత్తము అతి త్వరితముగా కలకత్తా నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారిచే తీర్మానింపబడినదని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగానున్నది. ముఖ్య కాగితములను వారికి పంపినవెంటనే రు 10,000 లు చెక్కు నాకు చేరినది. నాపాలసీ అమలులోనున్న కాలములో కంపెనీవారు నాయెడల కనబరచిన మర్యాదను నేను చాలా మెచ్చుకొనుచున్నానని తెల్పుటకు నాకు సంతసముగనున్నది.

ఇట్లు,
(సం) సిన్హా ఆఫ్ రాయిపూర్

వివరములకు:—

సబ్ ఆఫీసు, బెసంటురోడ్డు, బెజవాడ. 1011 సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు.

యం. రామారావు, ఆర్గనైజరు, అత్తితోట అగ్రహారం, నెల్లూరు

టి. వి. రాఘవయ్య, సెక్రటరి.

మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశీ సంస్థానములుచేరి) 334, తంబుశెట్టివీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు.

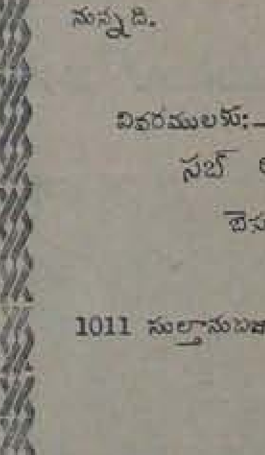

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు,

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు సకలమును సిద్ధముగనున్నవి. కేవిఅర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కెంపులుసులతో నగలు తయారు చేసి యివ్వబడును.

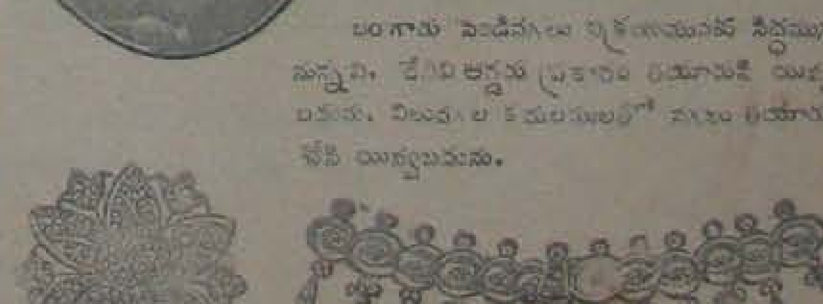

హైకోర్టు తీర్పులు

ప్రామిసరీ నోటుమీదదావా.

ఒకడు, తన తరఫున తన తమ్ముని గార్డియను గా ఒక ప్రామిసరీనోటు వ్రాసియిచ్చెను. ఆ నోటుమీద దావాలో అన్నదమ్ముల నిరువురిని పార్టీలుగాచేర్చి, తమ్ముని గార్డియనుగా అన్నగారినిచేర్చి వాది డిక్రీపొందెను. డిక్రీ అమలు జరుపునప్పుడు కోర్టువారు డిక్రీ మైనరు తమ్ముని బంధింపదనియు, దావాలో అన్న గారు తమ్ముని గార్డియనుగా వుండుటవల్ల మైనరు తరఫున చేయవలసిన వాదనలన్ని చేయలేదనియు, అందుచేత వాయిద్దా డిక్రీ అనియు అభిప్రాయపడి మైనరు ఆస్తిమీద డిక్రీ అమలు జరుపుటకు వీలులేదని చెప్పిరి. ఇలా తీర్పయిన హైకోర్టులో సెకండు అప్పీలుచేయగా, న్యాయమూర్తులయిన శంకర మీనను గారివద్ద విచారణకువచ్చి, మైనరు తరఫున గార్డియనుగా ప్రామిసరీనోటు వ్రాసియిచ్చిన అతను, దావాలో ఆమైనరుగరఫున గార్డియనుగా వుండకూడదని సివిలు ప్రొసీజరు కోడులో లేదనియు మరియు ఏతీర్పులలోను ఛేదింపబడియుండలేదనియు, అసలు డిక్రీ అములుజరుపు కోర్టు డిక్రీ సరి అయినదా కాదా విచారించుటకు హక్కులేదనియు తీర్పుచెప్పిరి. పై అభిప్రాయమును సమర్థించుటకు 52 మద్రాసు 275 మీద ఆధారపడిరి.

(సి. యల్. ఎస్. ఎ. 54 ఆఫ్ 32)

(2) సాక్ష్యాలు-ఖర్చులు

దావాలో పార్టీకానిఅతను, ప్రతివాదులతరఫున సాక్ష్యము నిచ్చెను. ఇతను ఇచ్చిన సాక్ష్యము అబద్ధము, పనికిరాదని తీర్పు చెప్పుటలో ప్రతివాదులతోపాటు ఖర్చులను భరించవలయు నని తీర్పు చెప్పిరి. ఈ తీర్పుమీద హైకోర్టులో రివిజను దాఖలుచేయగా న్యాయమూర్తులయిన వరదాచార్యులగారివద్ద విచారణకు వచ్చి సివిలు ప్రొసీజరుకోడ్డు సెక్షను 35 ప్రకారము ఖర్చులను భరించవలసినదని చెప్పుటకు కోర్టుకు అధికారము కలదనియు, కాని దావాలో పార్టీలుగా ఉన్నవారిమీద ఖర్చులు భరించవలయునని చెప్పుటకు వీలున్నదిగాని, పార్టీలు కానివారిమీద (సాక్షులు మొదలయినవారిమీద ఖర్చులు భరించవలయునని చెప్పుటకు వీలులేదని తీర్పు చెప్పిరి.

(సి. ఆర్. పి. 1783 ఆఫ్ 33.)

మైనరువాదాలు-కంపెన్సేషన్.

మైనరు వాదితరఫున గార్డియను ఒక ప్రామిసరీనోటు దావాలో జడ్జిమెంటునకు పూర్వము ఎరెస్టునకు పిటీషను దాఖలుచేసెను. ప్రతివాది ఎరస్టునకు అర్హుడవచ్చెను. ప్రతివాది డిక్రీబాకీకి హామీ యిచ్చి, సెక్షను 95 క్రింద తగు కారణములేనిదే ఎరస్టునకు పిటీషనుదాఖలు చేసినందులకు కంపెను సేషనుకుపెట్టెను. కంపెను సేషను ఎవ్వరు యివ్వవలయునా అనుసమస్య వచ్చెను. వాది మైనరు మైనరు తరఫున పిటీషను పెట్టినది మైనరుగార్డియను కారణములు సరిఅయినవాం కావా అని విచారించుట విధి గార్డియనుది అయియున్నది. పై సందర్భములలో, మైనరు వాదిమీదకూడ సెక్షను 95 క్రింద పిటీషను దాఖలు చేయవచ్చుననియు, గార్డియనువిధి సరిగా నెరవేర్చలేదని ఎంచిన యెడల గార్డియనుమీద కంపెనుసేషన్ యిచ్చుటకు కోర్టునకు అర్డరు 32 రూలు 14 క్రింద హక్కుకలదనియు తీర్పుచెప్పిరి.

(సి. ఆర్. సి. 1643 ఆఫ్ 1933,)

సింధులో వారపత్రిక రు 1000-0-0 ధరావత్తు.

సింధురాష్ట్రమున ప్రచురమగు వార్తాపత్రిక క్వెట్టాభూకంపమును గూర్చి వ్యాసముప్రచురించినందుకు రు 1000-0- ధరావత్తుకోరబడెను.

జోమ్యం.

ప్ర॥ యుద్ధంవస్తే ఇంగ్లండు ఏతట్టూ?
ఉ॥ ఈతట్టో, ఆతట్టో, మధ్యస్తమో.

లకోటా ప్రశ్నలు.

ప్రత్యక్ష నిదర్శనం.

మీ సీల్డ కవరులోని అయిదు ప్రశ్నలకు ఫలితములు రేపే సహీవరిచే వ్రాసిన సీల్డకవరు సహా పంపుటకు రు 1-5-0. సం॥ ఫలితం నెలలవారీ రు 1-8-0.

శ్రీ సరస్వతీ జోతిషాలయం.

సోమాని సోమేశంకర్మ దేవాలయంవీధి,

కాకినాడ

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల నూన్పును, వాయుపోటులను బాపును పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజనము డిపో,

మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

మదన్ థియేటర్సు, లిమిటెడ్, కలకత్తా వారి రాణి - ప్రమీల త్వరలో వచ్చుచున్నది.

తేది ఎదురుచూడుడు!! త్వరలో తప్పక ప్రదర్శింపబడును. తేది ఎదురుచూడుడు!!

ది న్యూటాకీ పిక్చర్ పాలస్, నెల్లూరు.

ముద్దులొలుకు క్రొత్త హాలులో

కలకత్తా అరోరా ఫిలిం కార్పొరేషన్ వారిచే తయారుచేయబడిన

తెనుగులో మాట్లాడే గొప్ప ఫిలిం

SATI-ANASUYA

సతీ అనసూయ

త్వరలో ప్రదర్శింపబడును.

నీతిదాయకమగు కథ! కథకు కళలు తెచ్చిన నటులు!!

తుంగల చలపతిరావు
యస్. పి. లక్ష్మణస్వామి.
యం. గోపాలరావు.
యస్. కృష్ణమాచారి.
మిస్. డి. కోటిరత్నం
డి. లీలాకుమారి.
డి. వెంకుబాయి.
రంగపుష్ప చిత్ర

మొదలగు పేరుపొందిన నటకులు ఇందు పాల్గొనియున్నారు. నేత్ర పర్వమొనర్చు చక్కని దృశ్యాములు!

మృదుమధురమగు పాటలు! కోకిల గానమును ధిక్కరించు గానము! హాయిగొల్పుపాటలు! అమృతబిందువులవంటి మాటలు!

టి. బాబురావు,
మేనేజరు.

యస్. అహమ్మద్ ఖాన్,
ప్రొప్రయిటరు.

Printer, Publisher, and Editor—N. Venkatrama Naidu - ZaminRyot Press, Gandhi Chowk, Nellore.